คู่มือปฏิบัติงาน

การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย

ศักดิ์ชัย เข็มตรง
นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ
กลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คู่มือการปฏิบัติงาน
การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย

ปรับปรุงครั้ง	
วันที่อนุมัติใช้	๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙
จัดทำโดย	นายศักดิ์ชัย เข็มตรง นักวิชาการเกษตร
สอบทานโดย	นายเทพฤทธิ์ นาคสวัสดิ์ หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม
อนุมัติโดย	คณะกรรมการตรวจสอบผลงานทางวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ประเภทสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คำนำ

ต้นไม้และพืชพรรณไม่เพียงแต่ให้ความร่มรื่น สวยงาม และช่วยสร้างภูมิทัศน์ที่น่ามองเท่านั้น แต่ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยปรับปรุงคุณภาพอากาศและเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับสิ่งแวดล้อม โดยรอบการปลูกต้นไม้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเพิ่มพื้นที่สีเขียว แต่การดูแลรักษาอย่างถูกวิธีในภายหลังคือหัวใจสำคัญที่จะทำให้ต้นไม้เหล่านั้นเติบโต แข็งแรง และอยู่คู่กับเราและมหาวิทยาลัยไปอย่างยาวนาน

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย เป็นการบริหารจัดการการปฏิบัติงานส่วนงานภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายอาคารสถานที่และตกแต่งภูมิทัศน์ กลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างจิตสำนึกในการลดมลภาวะโลกร้อน ลดการใช้พลังงาน และรักษาสิ่งแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้มาติดต่องานและนักศึกษา ต้นไม้เป็นองค์ประกอบสำคัญของพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์หรือความปลอดภัย การดูแลต้นไม้จึงควรอ้างอิงหลักพื้นฐานที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของต้นไม้และการใช้งานพื้นที่ควบคู่กันเป็นการจัดการที่ดีตั้งแต่พื้นฐานช่วยให้ต้นไม้มีความแข็งแรงลดความเสี่ยงในอนาคตและสนับสนุนการดูแลพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สามารถถ่ายทอดกระบวนขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นแนวทางที่สำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติงานทั้งผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานปัจจุบัน ผู้ปฏิบัติงานใหม่ ตลอดจนผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการค้นคว้า และสามารถปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง และอำนวยความสะดวกให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานเดิมติดภารกิจ หรือมีการปรับเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานเรื่องการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

นายศักดิ์ชัย เข็มตรง
ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตร
กลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสภาปัตย์และสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	**ก**
สารบัญ	**ข**
สารบัญภาพ	**ค**
บทนำ	๑
วัตถุประสงค์ (Objectives)	๑
ขอบเขตของคู่มือ (Scope)	๑
นิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้อง (Definition)	๒
บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)	๓
หลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน (Procedure)	๘
ข้อมูลสารสนเทศ/ฐานข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติขั้นตอน (Information System)	๒๐
มาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน	๒๐
แนวทางแก้ไขและพัฒนา	๒๓
บรรณานุกรรม	๒๖
ภาคผนวก	๒๗
แบบฟอร์มที่ใช้ (Form)	๒๘
การควบคุมเอกสาร (Record of Document)	๒๙
กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓๐
คำสั่งมอบหมายงาน	๓๕
ประวัติผู้เขียน	๔๐

สารบัญภาพ

เรื่อง **หน้า**

ภาพที่ ๑ โครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ๖
ภาพที่ ๒ โครงสร้างกลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม ๗
ภาพที่ ๓ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย ๑๐
ภาพที่ ๔ ขั้นตอนการรดน้ำ ๑๑
ภาพที่ ๕ ขั้นตอนการรดน้ำ ๑๑
ภาพที่ ๖ ขั้นตอนการพรวนดิน ๑๒
ภาพที่ ๗ ขั้นตอนการใส่ปุ๋ย ๑๓
ภาพที่ ๘ อุปกรณ์การตัดแต่งต้นไม้ ๑๕
ภาพที่ ๙ อุปกรณ์การตัดแต่งต้นไม้ ๑๕
ภาพที่ ๑๐ อุปกรณ์การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ ๑๗
ภาพที่ ๑๑ อุปกรณ์การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ ๑๗
ภาพที่ ๑๒ อุปกรณ์การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ ๑๗
ภาพที่ ๑๓ อุปกรณ์การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ ๑๗
ภาพที่ ๑๔ ขั้นตอนการทำปุ๋ยหมัก ๑๗
ภาพที่ ๑๕ ขั้นตอนการทำปุ๋ยหมัก ๑๗
ภาพที่ ๑๖ เสวียนไม้ไผ่สำหรับใส่ใบไม้ ๑๘
ภาพที่ ๑๗ การตัดหญ้า ๑๙

บทนำ

คู่มือการปฏิบัติงานจัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย เป็นการบริหารจัดการการปฏิบัติงาน ส่วนงานภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายสถานที่ และภูมิทัศน์ กลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม กลุ่มสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างจิตสำนึกในการลดมลภาวะโลกร้อน ลดการใช้พลังงาน และรักษาสิ่งแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้มาติดต่องาน และนักศึกษาต้นไม้เป็นองค์ประกอบสำคัญของพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ หรือความปลอดภัย การดูแลต้นไม้จึงควรอ้างอิงหลักพื้นฐานที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของต้นไม้และการใช้งานพื้นที่ควบคู่กัน เป็นการจัดการที่ดีตั้งแต่พื้นฐาน ช่วยให้ต้นไม้มีความแข็งแรง ลดความเสี่ยงในอนาคต และสนับสนุนการดูแลพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน จำเป็นต้องมีแนวทางหรือเครื่องมือที่ช่วยกำหนดขั้นตอน วิธีการ และรายละเอียดของการดำเนินงานอย่างชัดเจน ซึ่ง “คู่มือปฏิบัติงาน” ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการองค์ความรู้ขององค์กร ที่ช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ และสามารถดำเนินงานแทนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยลดความคลาดเคลื่อนและข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ให้มีลำดับขั้นตอนง่ายต่อการปฏิบัติงาน สามารถถ่ายทอดกระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นแนวทางที่สำคัญ สำหรับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานปัจจุบัน ผู้ปฏิบัติงานใหม่ ตลอดจนผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความสะดวก รวดเร็วในการค้นคว้าและสามารถปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง และอำนวยความสะดวกให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานเดิมติดภารกิจ หรือมีการปรับเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานอย่างมี ประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ (Objectives)

๑. เพื่อมุ่งเน้นให้ปรับภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัยให้สวยงาม

๒. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการดูแลรักษาต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจและเป้าหมายองค์กร

๔. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย

ขอบเขตของคู่มือ (Scope)

การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย นี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ในการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัยในงานภูมิทัศน์ ครอบคลุมตั้งแต่การปลูก การบำรุงรักษาพื้นฐาน (รดน้ำ ใส่ปุ๋ย พรวนดิน) การตัดแต่งกิ่ง ตามกิ่งโครงสร้าง ลำต้น ที่เหมาะสม การกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช ไปจนถึงการดูแลภูมิทัศน์เฉพาะจุด เช่น ไม้พุ่ม ไม้ยืนต้น ไม้คลุมดิน ไม้เลื่อย สนามหญ้า ไม้ทรงพุ่ม ไม้ใหญ่ทรงต้น พืชคลุมดิน และติดตามสอบถามระบบรากที่เสียหายต้องรับการแก้ไข เพื่อให้ต้นไม้เจริญเติบโตแข็งแรง สวยงามเป็นไม้ประธานที่มีเรือนยอดที่สวยงาม และปลอดภัย ช่วยป้องกันอุบัติเหตุจากกิ่งไม้หักโค่น สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายในเขตมหาวิทยาลัย โดยเนื้อหาจะคลอบคลุมถึงขั้นตอนการบริหารการปฏิบัติงาน การวางแผน การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย ให้เป็นกระบวนการในการทำงานอย่างเป็นระบบแก่ผู้ปฏิบัติงานคนงานภาคสนามสร้างวิสัยทัศน์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้มาติดต่องานและนักศึกษา ช่วยลดความเครียด ผ่อนคลายอารมณ์ เป็นการสร้างทัศนียภาพที่สวยงามในงานภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง (Definition)

การบริหาร	หมายความว่า	กระบวนการดำเนินงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป โดยใช้ทรัพยากรผ่านกิจกรรมหลัก ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กรการสั่งการและการควบคุมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
วางแผน	หมายความว่า	กระบวนการคิดและกำหนดแนวทางปฏิบัติล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการโดยวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันจัดสรรทรัพยากร และตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด
คนงานภาคสนาม	หมายความว่า	ผู้ปฏิบัติหน้าที่นอกสถานที่ทำงานแบบเดิม (ออฟฟิศ)โดยพื้นที่จริงในสถานที่ต่างๆ เช่นไซต์งานก่อสร้าง พื้นที่เกษตรกรรม หรือพื้นที่เกี่ยวข้องกับงานใช้แรงงานงานด้านเทคนิค การเก็บข้อมูลหรือการให้บริการลูกค้าโดยตรง มีความจำเป็นต้องปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมจริง และความเสี่ยงสูง
สิ่งแวดล้อม	หมายความว่า	ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรม (มองเห็น/จับต้องได้ เช่น ป่าไม้ น้ำ ดิน)และนามธรรม(เช่น วัฒนธรรม ประเพณี) มีความเกี่ยวโยงกันเป็นระบบและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตแบ่งหลัก ๆ เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิต
ภูมิทัศน์	หมายความว่า	ภาพรวมของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ที่มนุษย์ รับรู้ทางสายตาในระยะห่างอาจเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่ประกอบด้วยรูปทรงของพื้นดิน น้ำ ต้นไม้ สัตว์ และสรรพสิ่งมนุษย์สร้างในสภาพอากาศหนึ่งและช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่าภูมิทัศน์ธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีการใช้คำ “ภูมิทัศน์” กับพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะเด่นชัด เช่น ภูมิทัศน์ทะเล ภูมิทัศน์ภูเขา ภูมิทัศน์ทะเลทราย ปรากฏให้เห็นซึ่งประกอบด้วย

		ลักษณะทางกายภาพ องค์ประกอบทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น
สุนทรียภาพ	หมายความว่า	ความเข้าใจและความรู้สึกซาบซึ้งในคุณค่าของความงาม ความไพเราะหรือความรื่นรมย์ที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างงานศิลปะ
ทัศนคติ	หมายความว่า	ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง และความเชื่อส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็ผลจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ทัศนคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการตอบสนองของเรา ทรงพุ่ม คือส่วนยอดของต้นไม้ที่ประกอบด้วยกิ่งก้านและใบ ทำหน้าที่ให้ร่มเงาและสังเคราะห์แสง ลำต้น คือลำต้นหลักของต้นไม้ที่ยึดกิ่งก้านไว้เหนือพื้นดินห่อหุ้มด้วยเปลือกไม้

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งนักวิชาการเกษตร คือ การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ติดตาม ควบคุม ดูแลต้นไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับในงานภูมิทัศน์ โดยต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน วิเคราะห์ดิน ปุ๋ย และน้ำ เพื่อหาแนวทางบำรุงดินที่เหมาะสม ตลอดจนควบคุมการใช้สารเคมีและวัตถุมีพิษทางการเกษตรให้ปลอดภัย สำรวจ วินิจฉัยโรคพืชและแมลงศัตรูพืช พร้อมทั้งวางแผนป้องกันและกำจัดอย่างถูกวิธีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเกษตรภายใต้การ กำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

๑. หน่วยพัฒนาภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม
๒. ควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานภาคสนาม
๓. ดำเนินงานควบคุม ดูแล บำรุงรักษา ตกแต่ง พื้นที่สวนภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ งานตัดหญ้า งานตัดแต่งกิ่งไม้ งานรดน้ำ พรวนดินใส่ปุ๋ยต้นไม้ และสนามหญ้า กวาดเก็บเศษใบไม้บริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ ลานจอดรถยนต์ รางระบายน้ำ กำจัดวัชพืช
๔. ตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานภาคสนามตามที่ได้รับมอบหมาย
๕. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ในการปฏิบัติงานสวน
๖. บริหารจัดการด้านขยะมูลฝอยภายในมหาวิทยาลัย
๗. บริหารจัดการบริการขนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ตามที่หน่วยงานภายในร้องขอตามเอกสาร

คำบรรยายลักษณะงาน (Job Description)

๑. ดูแลและบำรุงรักษาการปลูกต้นไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับตามจุดสำคัญต่าง ๆ ให้สวยงามอยู่เสมอ(หน้าประตูมหาวิทยาลัย รอบอาคาร ๑๔ รอบอาคาร ๒๕ รอบโรงเรียนสาธิต รอบบริเวณหอพักนักศึกษา)

๒. ควบคุมดูแลการตัดต้นไม้ กิ่งไม้ใหญ่เพื่อความสวยงามและป้องกันอันตรายจากกิ่งไม้หักโค่นในช่วยลมพายุ

๓. การจัดการขยะอินทรีย์ โดยนำเศษใบไม้ กิ่งไม้จากการตัดแต่งมาทำ ปุ๋ยหมัก หรือวัสดุคลุมดินเพื่อลดการขนย้ายขยะออกนอกพื้นที่

๔. ควบคุมดูแลการตัดหญ้าตามอาคารต่าง ๆ (๓๖ อาคาร) ให้สวยงามอยู่เสมอ

๕. ติดตามควบคุมการทำงานเป็นทีมและบริหารจัดการคนงานภาคสนามในพื้นที่ให้ปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์

๖. ควบคุมและกำกับดูแลวัสดุและอุปกรณ์สำหรับใช้ในงานภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัย

๗. ควบคุมและกำกับดูแลการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ภายในมหาวิทยาลัย

๑. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงาน หรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด เช่น การดูแลรักษาต้นไม้ ต้นไม้ใหญ่ ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก สนามหญ้า จัดการขยะจากการตัดแต่งต้นไม้ไปทำปุ๋ยหมัก การจัดการเศษใบไม้นำไปทำปุ๋ยหมักวิเคราะห์ดิน ปุ๋ย และน้ำ เพื่อหาแนวทางบำรุงดินที่เหมาะสม ตลอดจนควบคุมการใช้สารเคมีและวัตถุมีพิษทางการเกษตรให้ปลอดภัย สำรวจ วินิจฉัยโรคพืชและแมลงศัตรูพืช พร้อมทั้งวางแผนป้องกันและกำจัดอย่างถูกวิธีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ให้คำปรึกษาการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่แก่ผู้ปฏิบัติงาน

๒. ด้านการประสานงาน

๑. ประสานการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างทีมงานหรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

๒. ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. ด้านการบริการ

๑. ให้คำปรึกษา แนะนำ ในงานด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น ทำสถิติ ปรับปรุง หรือจัดทำฐานข้อมูลหรือระบบ สารสนเทศที่เกี่ยวกับงานวิชาการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน

๓. ควบคุมตรวจสอบพืช พันธุ์พืช ปุ๋ย และวัตถุมีพิษให้เป็นไปตามกฎหมาย

๔. ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีทางวิชาการเกษตร แก่เกษตรกร นักศึกษาและประชาชนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๕. ให้คำปรึกษา แนะนำ จัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเกษตรแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกษตรกร ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ และมีผลผลิตทางการเกษตรที่ดี

โครงสร้าง การบริหารจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (Phetchaburi Rajabhat University) จัดตั้งขึ้นตามประกาศราชกิจจานุเบกษา มีสถานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เป็นสถาบัน อุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation) (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๔๗ ; กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ๒๕๖๒) และมีโครงสร้างการบริหาร และการแบ่งส่วนราชการต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ม.ป.ป.) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ กำกับ ดูแล ตรวจสอบและติดตาม การบริหารจัดการดำเนินการต่าง ๆ โดยมีการแบ่งส่วนราชการ ดังนี้ คือ

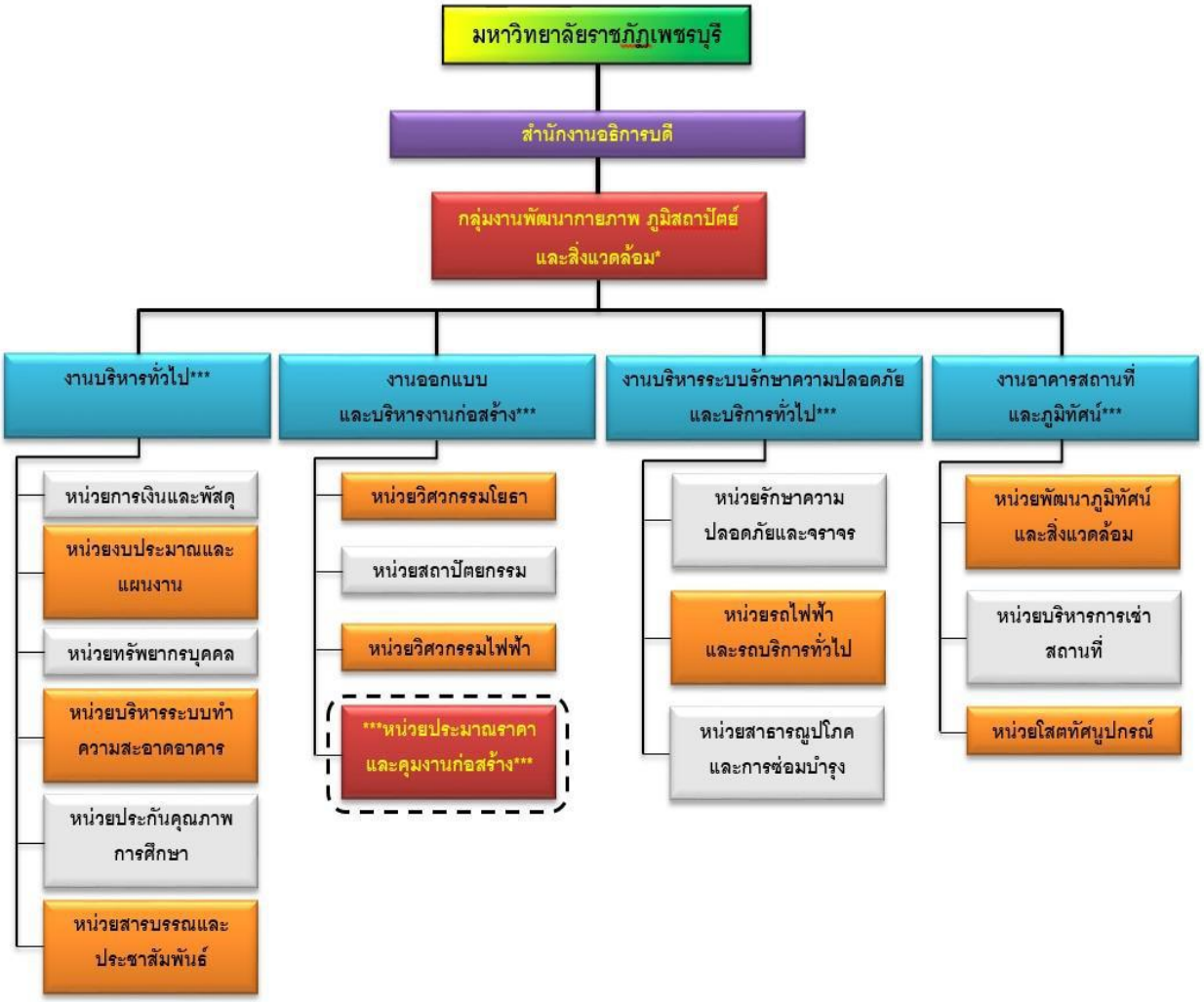
๑. คณะวิชา จำนวน ๑๑ คณะ ได้แก่
   ๑.๑ คณะครุศาสตร์
   ๑.๒ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
   ๑.๓ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
   ๑.๔ คณะวิทยาการจัดการ
   ๑.๕ คณะเทคโนโลยีการเกษตร
   ๑.๖ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
   ๑.๗ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
   ๑.๘ คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ
   ๑.๙ วิทยาลัยนวัตกรรมอาหารและอุตสาหกรรมบริการ
   ๑.๑๐ ศูนย์การศึกษานานาชาติ
   ๑.๑๑ คณะสัตวแพทยศาสตร์
๒. สถาบัน จำนวน ๑ สถาบัน ได้แก่
   ๒.๑ สถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
๓. สำนัก จำนวน ๓ สำนัก ได้แก่
   ๓.๑ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
   ๓.๒ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
   ๓.๓ สำนักงานอธิการบดี

โครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ภาพที่ ๑ โครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ที่มา : https://www.pbru.ac.th/pbru

โครงสร้างกลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๒ โครงสร้างกลุ่มงานพัฒนากายภาพภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม
ที่มา : http://op.pbru.ac.th/

หลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน (Procedure)

การดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย ในงานภูมิทัศน์จำเป็นต้องติดตาม ดูแล ตรวจสอบต้นไม้อย่างสม่ำเสมอตลอด ดูแลต้นไม้ให้เจริญเติบโตให้แข็งแรงและสวยงาม มุ่งเน้นไปที่ความปลอดภัย ความยั่งยืน และความร่มรื่น โดยอ้างอิงหลักมาตรฐานรุกขกรรมที่ถูก โดยคำนึงถึง หลักเกณฑ์สำคัญ ได้แก่

๑. หมั่นรดน้ำอย่างเสม่ำสมอ ต้นไม้ที่ปลูกใหม่ต้องรดน้ำทุกวันในช่วงสัปดาห์แรก จากนั้นให้ลดเหลือวันเว้นวันจนกว่าต้นไม้จะตั้งตัวได้

๒. การตัดแต่งกิ่ง ตัดเพื่อความปลอดภัย (กิ่งแห้ง/กิ่งเป็นโรค) ตัดเพื่อทรงพุ่ม และเพื่อความโปร่ง โดยตัดชิดบริเวณ คอกิ่ง (Branch Collar) เพื่อให้ต้นไม้สร้างเปลือกมาปิดแผลได้เร็ว ห้ามตัดยอดด้วน (Topping) ห้ามตัดยอดต้นไม้ทิ้งเป็นอันขาด เพราะทำให้ต้นไม้เสียรูปทรง เกิดเชื้อรา และกิ่งที่แตกใหม่จะเปราะบางหักง่าย ศัลยกรรมต้นไม้ ขูดเนื้อไม้ที่ผุในโพรงออกให้หมด ทำความสะอาด และฉีดยากำจัดเชื้อราก่อนยาแนวปิดปากโพรง หมั่นตัดแต่งกิ่งดูแลต้นไม้อยู่สม่ำเสมอ

๓. หมั่นพรวนดินและใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมีละลายช้าตามสภาพดิน และพรวนดินรอบทรงพุ่มเพื่อเพิ่มออกซิเจน

๔. สำรวจและประเมินสภาพต้นไม้หมั่นสังเกตุอาการต้นไม้เพื่อป้องกัน รักษาโรค และกำจัดศัตรูพืช จัดทำทะเบียนประวัติและพิกัดต้นไม้ใหญ่ (Tree Inventory) ภายในพื้นที่มหาวิทยาลัย

๕. การจัดการพื้นที่ระหว่างก่อสร้าง (Tree Preservation) หากมีการก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยต้องจัดทำเขตหวงห้าม (Root Protection Zone) รอบรัศมีพุ่มใบ ป้องกันเครื่องจักรทับรากหรือบดอัดดิน แน่นใช้มาตรการตัดแต่งราก (Root Pruning) และป้องกันหน้าดินถูกทำลาย

๖. การกำจัดศัตรูพืชและวัชพืช (Pest & Weed Control) กำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นเพื่อลดการแย่งอาหาร โดยหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีหรืออุปกรณ์ตัดหญ้าที่อาจกระแทกโดนเปลือกไม้เสียหายตรวจสอบโรคพืชและแมลงศัตรูพืช หากพบการระบาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคทิ้งหรือพ่นสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช

ขั้นตอนการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย

๑. สำรวจต้นไม้ใหญ่ ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก หญ้า ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และถูกต้องตามหลักวิชาการ เกิดความสวยงาม เช่น กิ่งที่เป็นโรค กิ่งที่กีดขวางแสงสว่าง ทางเดิน จุดบังสายตา หรือกิ่งกาฝาก โดยการตัดแต่งจะต้อง คำนึงถึงความจำเป็น รูปทรง ไม้ทรงพุ่ม กิ่งโครงสร้าง ลำต้น ให้ความสวยงาม ระบบราก ความสมบูรณ์ของต้นไม้ ตลอดจนดูแลรักษารอยแผลจากการตัด แต่งไม่ให้มีเชื้อโรค หรือแมลงเข้าทำลายได้ รวมถึงปริมาณน้ำ ระบบน้ำในการดูแลรดน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการ

๒. สำรวจต้นไม้ที่กิ่งก้านยื่นออกไปยังอาคารที่อยู่ใกล้เคียง หลบเลี่ยงสิ่งกีดขวางอย่างเสาไฟฟ้า หลังคา หรือกิ่งไม้ที่มีความเสี่ยงว่าจะหักโค่น โครงสร้างต้นไม้เอียง รากถูกตัดขาด โพรงขนาดใหญ่ หรือกิ่งแห้งที่อาจหักโค่นทับอาคารและทางเดินหรือหล่นลงมาอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของมีค่าต่าง ๆ ซึ่งมีหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยแจ้งการดำเนินการดังนี้

๒.๑ คณะ/สำนัก/สถาบัน/โรงเรียนบันทึกขอทำการตัดแต่งต้นไม้

๒.๒ วางแผน การแก้ปัญหา กำหนดการดูแลต้นไม้แต่ละประเภทในงานภูมิทัศน์

๒.๓ ควบคุมดูแล การดูแลต้นไม้แต่ละประเภทในงานภูมิทัศน์

๒.๔ ติดตาม ตรวจสอบ การดูแลต้นไม้แต่ละประเภทในงานภูมิทัศน์

ข้อปฏิบัติในการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย

งานดูแลสวนและภูมิทัศน์เป็นงานบริการอาคารอีกกลุ่มหนึ่งที่ผู้ใช้อาคารและผู้มาติดต่อสามารถ พบเห็นและสัมผัสได้โดยตรง ส่งผลต่อภาพลักษณ์และความสวยงามของอาคาร รวมถึงปัจจุบันมีข้อกำหนดในเรื่องพื้นที่ว่างรอบอาคาร ซึ่งมักปรับให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างทัศนียภาพที่ดี งานสวนและภูมิทัศน์จึงจำเป็นต้องมีการดูแลบำรุงรักษาให้สวยงามสมบูรณ์อยู่เสมอ การปฏิบัติงานดูแลรักษาสวนและภูมิทัศน์ให้ได้คุณภาพนั้นต้องมีการพิจารณาในเรื่อง ลักษณะการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการควบคุม และการตรวจสอบการปฏิบัติงานเครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานคุณภาพการปฏิบัติงานดูแลรักษาสวนและภูมิทัศน์ ดังนี้

๑. ปฏิบัติงานคำนึงถึงความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงาน ชีวิตและทรัพย์สิน

๒. ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่ปลอดภัย ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตราย เช่น ใช้อุปกรณ์ในการดูแลต้นไม้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยไม่อันตราย เช่น มีลมแรง ฝนตก

๓. ปฏิบัติงาน เตรียมความพร้อม เครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่ให้พร้อมแก่การปฏิบัติงาน เช่น อุปกรณ์ป้องกันการตัดหญ้า อุปกรณ์ป้องกันการใช้สารเคมี กันรถหรือกรวยจราจรล้อมรอบพื้นที่รัศมีกิ่งไม้ที่จะตกในการตัดแต่งต้นไม้ กิ่งที่ควรตัดออก เช่น ตัดกิ่งที่แห้งตาย กิ่งที่เป็นโรค กิ่งที่เสียหาย โครงสร้างต้นไม้เอียง รากถูกตัดขาด โพรงขนาดใหญ่ หรือกิ่งแห้งที่อาจหักโค่นทับอาคารและทางเดิน

รายละเอียดขั้นตอนและเครื่องมือการเขียนคู่มือปฏิบัติงาน มีดังนี้

ขั้นตอนการเขียนคู่มือปฏิบัติงาน (Flow Chart)

ภาพที่ ๓ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

๑. ขั้นตอนการรดน้ำ

๑.๑ เตรียมอุปกรณ์ ใช้สายยางเดินรดตามตำแหน่งต้นไม้ใหญ่ ต้นไม้พุ่ม สนามหญ้า โดยเอาสายยางต่อจากก๊อกหรือระบบน้ำ รดต้นไม้ สนามหญ้าให้ชุ่ม ควรรดให้ลึกถึงราก ไม่ใช่แค่ผิวหน้าดิน ต้องรดน้ำให้ทั่วบริเวณสนามหญ้า และพื้นที่ปลูกต้นไม้ ให้ดินมีสภาพที่เหมาะแก่การ เจริญเติบโตของสนามหญ้าและพันธุ์ไม้ให้สอดคล้องกับฤดูกาล

๑.๒ เปิดระบบน้ำอัตโนมัติ หัวสปริงเกอร์ ป๊อปอัป ภายในสวนหรือพื้นที่ต่าง ๆ โดยเปิดระบบน้ำให้ใช้ระยะเวลาให้เหมาะสม สังเกตุ ตรวจสอบให้ชุ่ม แล้วก็ปิดระบบน้ำอัตโนมัติได้

๑.๓ รดน้ำอย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง ในช่วงเช้าจะดีที่สุด หรือเช้า-เย็นในหน้าร้อน

๑.๔ ตรวจสอบความชื้นในดินก่อนรด หากดินยังแฉะให้งดน้ำเพื่อป้องกันรากเน่า

ภาพที่ ๔ และ ๕ ขั้นตอนการรดน้ำ
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

๒. ขั้นตอนการพรวนดิน

การพรวนดินจะช่วยทำให้ดินร่วนโปร่ง มีการระบายน้ำและอากาศดีขึ้น ช่วยกำจัดวัชพืชและทำให้ขอบกลุ่มพรรณไม้คมชัดสวยงามโดยทั่วไปจะทำให้พร้อม ๆ กับการตัดแต่งกิ่งโดยใช้เสียมสับพรวนดินในแปลงกลุ่มต้นไม้ หรือรอบโคนต้นไม้โดยเน้นการสับขอบแปลงให้มีลักษณะเรียบคมชัด พรวนถอนเก็บรากเหง้าของหญ้าและวัชพืชออกให้หมด โดยมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ ใช้เสียมพรวนสับขอบดินควรเป็นที่มีขนาดกระทัดรัดจับถือได้ถือได้ถนัดมือ ส่วนที่เป็นคมเสียมมีลักษณะเรียบตรงและคม

๒.๒ พรวนดินต้นไม้เป็นแปลงหรือกลุ่ม จะใช้กับพรรณไม้ที่ปลูกรวมกันเป็นกลุ่มมีระยะประมาณ

๔ - ๕ นิ้ว ได้แก่ไม้คลุมดิน ไม้ดอกและไม้พุ่มต่าง ๆ

๒.๓ พรวนดินต้นไม้เฉพาะด้าน จะใช้กับพรรณไม้ยืนต้นชนิดต่าง ๆ เช่น ปาล์ม สนประดับ สำหรับไม้ยืนต้นให้ร่มเงาขนาดใหญ่ควรทำโคนต้นให้มีลักษณะสวยงาม โดยการปลูกพรรณไม้ที่ต้องการ แสงรำไรหรือปูนกรวด หรือก่ออิฐ ทำขอบรอบโคนต้นในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งมีข้อพิจารณาในการพรวนดินต้นไม้มีดังนี้

๒.๓.๑ ไม่ควรพรวนดินให้ย่อยละเอียดจนเกินไป จะทำให้ดินแน่นเร็ว การระบายน้ำและอากาศ

๒.๓.๒ ไม่ควรสับพรวนดินลึกจนเกินไปจะทำให้รากของต้นไม้ฉีกขาด

๒.๓.๓ การพรวนสับขอบกลุ่มต้นไม้ควรพรวนสับขอบรักษาให้อยู่ในแนวเดิม อย่าพรวนขยายขอบ ออกเรื่อย ๆ จะทำให้ดูไม่สวยงาม

๒.๓.๔ การพรวนดินกลุ่มต้นไม้ที่ปลูกเป็นแปลงหรือปลูกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ จำเป็นต้องเดินเข้าไปพรวนในแปลง ควรใช้วิธีพรวนถอยหลังเพื่อจะได้ไม่เหยียบส่วนที่พรวนดินไว้แล้ว และต้องคอยระมัดระวังการเหยียบโดนต้นไม้ด้วย

ภาพที่ ๖ ขั้นตอนการพรวนดิน
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

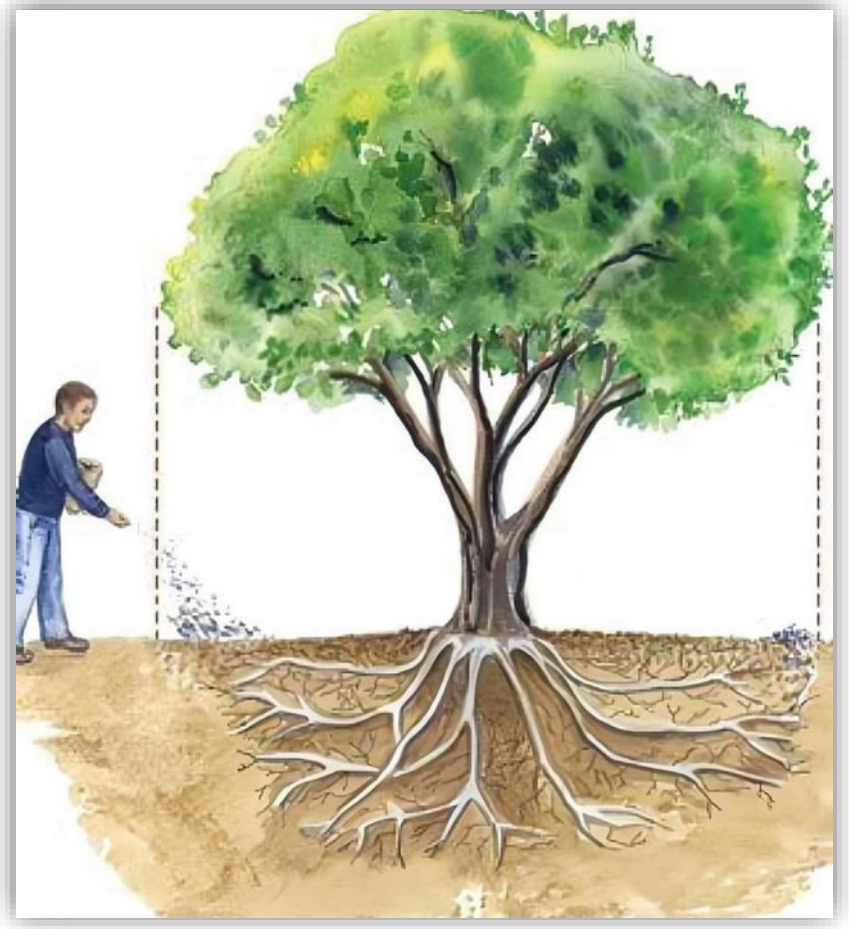
๓. ขั้นตอนการใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยที่ใส่พรรณไม้มี ๒ ชนิด คือปุ๋ยอินทรีย์ที่นิยมใช้ ได้แก่ ปุ๋ยเทศบาลและปุ๋ยหมัก ปุ๋ยเคมี ที่นิยมใช้ได้แก่ ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ ควรใส่ปุ๋ยหลังจากพรวนดิน และตัดแต่งกิ่งแล้ว โดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์สลับกับปุ๋ยเคมี ในช่วงฤดูอื่นควรใส่ปุ๋ย ๖-๘ สัปดาห์ ต่อครั้ง ส่วนฤดูอื่นควรใส่เดือนละครั้ง ซึ่งมีวิธีการใส่ปุ๋ยปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีกับพรรณไม้ทำได้ ๒ ลักษณะ ตามชนิดของพรรณไม้ ดังนี้

๓.๑ พืชคลุมดินเป็นพรรณไม้ที่มีระบบรากตื้นควรใส่ปุ๋ยโดยการหว่านให้ทั่วบริเวณทรงพุ่ม สำหรับไม้คลุมดิน หรือไม้พุ่มที่ปลูกต่อเนื่อง เป็นแปลงหรือเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ลักษณะใบจะแน่นติดกันปุ๋ยที่หว่านลงไปจะติดค้างอยู่ตามซอกใบ ต้องจับต้นหรือกิ่งเขย่าให้ปุ๋ยร่วงลงสู่พื้นดินให้หมดแล้วรีบรดน้ำตาม ทันที

๓.๒ ไม้ยืนต้นที่มีระบบการลึกรากจะแผ่กระจายถึงชายทรงพุ่มโดยการหว่านปุ๋ยรอบๆทรงพุ่ม การใส่ปุ๋ยที่ได้ผลดี จึงต้องใช้เครื่องมือเจาะดินให้เป็นรูให้ทั่วบริเวณทรงพุ่ม นำปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมีผสมกับดินที่เจาะขึ้นมาแล้วนำกลับใส่รูที่เจาะไว้กลบให้เต็ม รดน้ำให้ชุ่มบริเวณทรงพุ่ม

๓.๓ สนามหญ้าควรใส่ปุ๋ยหลังจากตัดหญ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อใส่ปุ๋ยเสร็จแล้วให้รีบรดน้ำทันที ใช้วิธีหว่านหรือใส่ปุ๋ยให้กระจายทั่วพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ ๗ ขั้นตอนการใส่ปุ๋ย
ที่มา : https://www.facebook.com/farmerultramodern/posts

๔. ขั้นตอนการตัดแต่งต้นไม้

การตัดแต่งบังคับทรงพุ่ม พรรณไม้ทุกชนิดจะเริ่มมีการเจริญเติบโต ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาต้องมีความเข้าใจว่าต้นไม้แต่ละชนิดจะต้องเลี้ยงดูให้มีรูปทรงอย่างไร จึงจะสวยงามการตัดแต่งกิ่งใบ และทรงพุ่มเป็นวิธีการที่จะช่วยบังคับให้ต้นไม้ได้รูปทรงตามที่ต้องการ ลดการสะสมของโรคและแมลง โดยมีข้อพิจารณาในการตัดแต่งต้นไม้ มีวิธีการตัดแต่งได้ ๒ ลักษณะดังนี้

๔.๑ การตัดแต่งต้นไม้

๔.๑.๑ การใช้กรรไกรตัดกิ่งตัดแต่งส่วนปลายของกิ่งและลำต้นจะช่วยควบคุมไม่ให้พรรณไม้ยาวรุงรัง และยังช่วยทำให้พรรณไม้บางชนิดออกดอกหรือใบถอดสี ทำสีใบสดใส เช่น ผักเป็ด ผกากรองเลื้อย

๔.๑.๒ การตัดซอยส่วนยอดเพื่อบังคับไม่ให้เลื้อยยาวจนเกินไป นิยมใช้กับพรรณไม้ที่มีลำต้นเลื้อยยาว เช่น สนเลื้อย การะเกดหนู สนสามร้อยยอด ฯลฯ โดยจะเลือกตัดเฉพาะส่วนยอดที่ยาว หรือสูงกว่ายอดอื่น ๆ ออก

๔.๑.๓ การตัดไม้กอ เช่น ไผ่ รางทอง กำแพงเงิน เศรษฐีใช่ง่อน เดหลี พลับพลึง เตยด่าง ว่านลิ้น มังกร เฟิร์นชนิดต่าง ๆ พลับพลึงใหญ่ เป็นพรรณไม้ที่มีการเจริญเติบโต โดยการแตกขยายกอ เมื่อปลูกไปนาน ๆ กอจะค่อย ๆ แน่นขึ้น ใบล่างจะแห้งทำให้รกรุงรัง ฉะนั้นเมื่อสังเกตเห็นว่า กอเริ่ม แน่นให้แยกหน่อแยกต้นออกไปปลูก ส่วนใบล่างที่แห้งเหลืองให้ตัดหรือลอกใบออก

๔.๒ การตัดแต่งไม้พุ่ม

๔.๒.๑ ปลูกเดี่ยว พรรณไม้ที่ปลูกเป็นต้นเดี่ยวแล้วตัดให้เป็นพุ่มรูปทรงต่าง ๆ เช่น เทียนทอง ไทรอังกฤษ เฟื่องฟ้า ฯลฯ

๔.๒.๒ ปลูกหลายต้นรวมกันเป็นกลุ่มหรือปลูกเป็นแปลงพรรณไม้ที่ใช้ปลูก เช่น เทียนทอง หูปลาช่อน เทียนหยดเขียว เทียนหยดด่าง ชบาด่าง นีออน เข็ม มะขามเทศด่าง เฟื่องฟ้า ฯลฯ การตัดแต่งเพื่อบังคับทรงพุ่ม ตัดแต่งให้กิ่งใบมีลักษณะเรียบและโค้งมนทำได้ ๒ ลักษณะ รูปทรงกลมคล้ายลูกซาลาเปา และรูปทรงอิสระมีส่วนเว้าโค้ง ใช้กรรไกรตัดพุ่มตัดซอยกิ่ง การตัดแบบนี้จะไม่ตัดหมดทุกกิ่งจะเลือกตัดเฉพาะกิ่งที่สูง ๆ หรือยาว ๆ ออกเพื่อควบคุมความสูงของพุ่มไม้ไม่ให้สูงจนเกินไป นิยมทำกับพรรณไม้ต่อไปนี้ เช่น โกสน เล็บครุฑ ฉัตร แก้ว ฉัตรนาค อ้อลาย อ้อเขียว พืชกระถูลซอง ฯลฯ

ประเภทไม้ดอกที่ปลูกประดับสวนช่วยกระตุ้นการออกดอก ควบคุมทรงพุ่ม และกำจัดโรคพืช มีหลายชนิด มีอายุการเจริญเติบโตและการออกดอกแตกต่างกันโดยมีวิธีการตัดแต่งได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. ใช้กรรไกรตัดกิ่งตัดกิ่งที่ดอกบานเต็มที่หรือกำลังจะร่วงโรยออกให้เหลือแต่ดอกแล้วรอให้ต้นตอเจริญเติบโต แตกกิ่งก้าน ออกดอกใหม่หมุนเวียนเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ใช้กับพรรณไม้ต่อไปนี้เช่น กุหลาบวา เลนไทน์ เวอร์บีน่า ผกากรอง บานเช้า ฯลฯ

๒. ใช้กรรไกรตัดพุ่มตัดซอยกิ่งโดยเลือกตัดเฉพาะกิ่งที่สูงหรือยาวกว่ากิ่งอื่น ๆ หรือกิ่งที่ดอกบานเต็มที่หรือดอกร่วงโรยไปแล้ว วิธีนี้กิ่งที่สั้นหรือต่ำกว่าจะไม่ถูกตัดและจะเป็นกิ่งที่เจริญเติบโตออกดอกทดแทนกิ่งที่ถูกตัดออกไป จะทำให้พืชออกดอกได้ตลอดปีหรือเกือบตลอดปีเช่น เฟื่องฟ้า กุหลาบเข็มปัตเวีย ชบาฮาวาย เข็มเศรษฐี เข็มมาเลเซีย ฯลฯ โดยวัตถุประสงค์ของการตัดแต่ง คือ กระตุ้นการแตกยอด ตัดยอดเก่าออกเพื่อให้พืชแตกกิ่งใหม่และสร้างตาดอกมากขึ้น จัดทรงพุ่ม ตัดแต่งให้มีรูปทรงสวยงาม เป็นระเบียบ ไม่เกะกะ ทำลายแหล่งสะสมโรค ตัดกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค หรือกิ่งที่ทับซ้อนกันออก เพื่อให้แสงแดดส่องถึงและอากาศถ่ายเทได้ดีช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม้ดอกทั่วไป ควรตัดแต่งหลังช่วงดอกโรย เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการออกดอกในรอบถัดไป

ประเภทไม้ประดับทรงพุ่ม สามารถตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุมความสูงและรูปทรงได้เรื่อย ๆ แต่ควรในช่วงที่ต้นไม้กำลังเจริญเติบโต ข้อควรระวัง หลีกเลี่ยงการตัดแต่งหนักช่วงหน้าหนาวจัดหรือหน้าแล้ง

เพราะต้นไม้อาจเกิดความเครียด

ภาพที่ ๘ และ ๙ อุปกรณ์ตัดแต่งต้นไม้
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

๔.๓ การตัดแต่งไม้ตัด

๔.๓.๑ แบบเป็นพุ่มลดระดับ การตัดแต่งควรตัดแต่งให้แต่ละพุ่มมีขนาดและระดับของพุ่มแตกต่างกันลักษณะของพุ่มควรเป็นรูปฝาชี จะมีความสวยงามกว่ารูปวงกลม ไม้ดัดแบบนี้บางชนิดต้องใช้วิธีการตัดกิ่งตัดต้นช่วยด้วย เพื่อให้ดูอ่อนช้อยสวยงาม

๔.๓.๒ แบบซุ้มประตูต่อเนื่อง การทำไม้ตัดแบบนี้ควรมีโครงเหล็กเส้นดัดให้มีลักษณะโค้งเป็นแกนไว้ก่อน แล้วปลูกพรรณไม้ (อาจใช้ไทรอังกฤษ) ปลูกที่โคนของโครงเหล็ก คอยดูแลตัดแต่งกิ่งบังคับ ให้ต้นไม้เจริญเติบโตไปตามโครงเหล็กใช้เวลาประมาณ ๑-๒ ปี ก็จะได้ซุ้มประตูต้นไม้ตามที่ต้องการ

๔.๓.๓ แบบตัวอย่างอักษร การปลูกพรรณไม้แล้วตัดแต่งบังคับให้เป็นตัวหนังสือจะใช้เหล็กเส้น ทำเป็นโครงตัวหนังสือไว้ก่อนแล้วปลูกพรรณไม้ให้อยู่ในโครงเหล็กเส้นเช่น สนทะเล สนประดิพัทธ์ เมื่อ ต้นไม้เจริญเติบโตแตกกิ่งก้านสาขาให้หมั่นขลิบเล็มกิ่งอยู่เสมอจะช่วยทำให้ต้นไม้แตกกิ่งก้านสาขาได้ดียิ่งขึ้น และเมื่อกิ่งเจริญออกมานอกโครงเหล็กก็ให้ตัดแต่งกิ่งตามรูปโครงเหล็กที่ทำไว้

๔.๓.๔ แบบรูป คน สัตว์ การปลูกไม้ตัดแบบนี้จะทำโดยผูกมัดโครงลวดหรือเหล็กเส้น ให้มีลักษณะเหมือนคน สัตว์ เสียก่อนแล้วปลูกพรรณไม้ เช่น สนทะเล สนประดิพัทธ์ ชาฮกเกี้ยน แล้วคอย ตัดแต่งบังคับพรรณไม้ได้รูปทรงตามโครงลวดที่ทำไว้

๔.๓.๕ ตาล ปาล์ม โดยปกติแล้วจะมีการดูแลตัดแต่งน้อยกว่าพืชชนิดอื่น ๆ การตัดแต่งทำได้ดังนี้

- กรีดลอกกาบใบออก ควรทำในขณะที่ใบล่างแก่เริ่มแสดงอาการใบเหลืองชีด โดยใช้มีดหรือกรรไกรที่คม ๆ กรีดแล้วลอดเอากาบใบออก นิยมทำกับปาล์มแชมเปญ ปาล์มขวดวิธีการนี้จะช่วยทำให้โคนต้นปาล์มมีลักษณะโป่งพอง สวยงาม และนิยมทำกับจั่ง จะทำให้ลำต้นของจั่งดูเกลี้ยงเกลาสวยงาม
- ตัดก้านใบแก่ออก โดยใช้เลื่อยตัดที่โคนก้านใบแก่ออก จะทำให้ตอของก้านใบที่เหลือติดอยู่กับลำต้นมีลักษณะเป็นเกล็ดซ้อนทับกันสวยงาม นิยมทำกับต้นตาล อินทผาลัมและต้นปาล์มน้ำมัน
- ลอกดึงใบแห้งออกปาล์มบางชนิด เช่น หมากนวล หมากเหลือง หมากเขียว เมื่อใบแก่เต็มที่แล้วจะมีลักษณะเหลืองและแห้งห้อยติดคาต้น ทำให้ดูรกรุงรัง ควรตึงใบแห้งออกจากต้นไม้ให้หมด จะทำให้ลำต้นดูสวยงาม

๔.๔ การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่

การดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ในงานภูมิทัศน์ เนื่องจากสภาพพื้นที่และภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นต้นไม้ยืนต้นขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มีการจัดปลูกตามความเหมาะสม ซึ่งมีจำนวนมากบางต้นอยู่ชิดติดอาคารและอีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่บริเวณริมถนนและลานจอดรถ ซึ่งต้นไม้เหล่านี้ขาดการดูแลรักษาตัดแต่งกิ่งหลายต้นยืนต้นตายโดยไม่ทราบ สาเหตุ และทุก ๆ ปีช่วงฤดูฝน จะมีต้นไม้ขนาดใหญ่หักโค่นอันเนื่องมาจากน้ำหนักของกิ่งก้านสาขาและใบ ที่หนาแน่น อีกทั้งแรงลมพายุบ่อยครั้งที่ต้นไม้กิ่งไม้หักโค่นทับหลังคาอาคาร ยานพาหนะ เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการ และทรัพย์สินส่วนตัวของบุคลากร นักศึกษา และอาจเป็นอันตรายต่อผู้คนสัญจร จึงความจำเป็นที่ต้องทำการดูแลรักษา ตัดแต่งทรงพุ่มต้นไม้ขนาดใหญ่ เพื่อลดอุบัติเหตุและลดความเสียหาย ที่เกิดจากต้นไม้หักโค่น ทำให้เกิดความร่มรื่น เรียบร้อย สวยงาม เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

การตัดแต่งไม้ยืนต้นหลังจากปลูกปีละ ๑ ครั้ง จะช่วยทำให้ต้นไม้ออกดอก และแตกใบใหม่ ได้พร้อมกันทั้งต้น ลำต้น กิ่งและใบจะสมบูรณ์แข็งแรงแผ่กระจายสวยงาม การตัดแต่งกิ่งไม้ยืนต้นทั่ว ๆ ไป ควรเลือกตัดกิ่งที่มีลักษณะดังนี้

๑. เป็นโรคหรือถูกแมลงเจาะทำลายมาก ๆ

๒. แห้งตาย

๓. ขึ้นซ้อนทับกัน

๔. เป็นกิ่งกระโดง คือ กิ่งที่เจริญอยู่ภายในทรงพุ่ม

แนวทางปฏิบัติ

๑. สำรวจต้นไม้ที่กิ่งก้านยื่นออกไปยังอาคารที่อยู่ใกล้เคียงหลบเลี่ยงสิ่งกีดขวางอย่างเสาไฟฟ้าหลังคา หรือกิ่งไม้ที่มีความเสี่ยงว่าจะหักโค่น หรือหล่นลงมาอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของมีค่าต่าง ๆ

๒. วางแผน กำหนดวันตัดแต่งต้นไม้ นัดแนะคุยรายละเอียดหน้างานต้องตัดแต่งไปในทิศทางที่ต้องการ

๓. ตรวจสอบอุปกรณ์ เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ ให้พร้อมใช้งานในการตัดแต่งต้นไม้

๔. เตรียมสถานที่ หน้างาน ในการปฏิบัติงานให้ทำงานอย่างสะดวกและปลอดภัย เช่น แจ้ง รปภ. ให้กันรถไม่ให้จอด ปิดถนน ปิดพื้นที่ที่จะตัดแต่งต้นไม้

๕. คุยงานนัดแนะ แนะนำ บอกทีมงาน เรื่องการตัดแต่งต้นไม้ ให้เป็นไปตามความเหมาะสม เช่น ให้ตัดกิ่งนี้หรือพุ่มนี้ที่ติดตึก ตัดกิ่งที่รบกวนแนวสายไฟ อธิบายให้ทีมงานเข้าใจในการตัดแต่ง

๖. นำผู้ปฏิบัติงานเข้าตัดแต่งต้นไม้ในพื้นที่ ถ้าต้นไม้มีกิ่งสูงใช้รถกระเช้าไฟฟ้าเข้าตัดแต่ง

๖.๑ ใช้เลื่อยตัดด้านใต้ท้องกิ่งให้ห่างจากโคนกิ่งเล็กน้อย ตัดให้ลึกประมาณ ๑/๓ ของความหนา

๖.๒ ใช้เลื่อยตัดด้านบนของกิ่งให้รอยตัดอยู่เยื้องกับรอยตัดด้านล่างเล็กน้อย วิธีนี้จะทำให้กิ่งไม่ฉีกขาดไปถึงลำต้น

๖.๓ ใช้เลื่อยตัดตอของกิ่งที่เหลืออยู่ให้ชิดลำต้น

๖.๔ ใช้เลื่อยตัดทอนกิ่งที่ยาว เป็นท่อน ๆ ขนย้ายขึ้นรถอีแต๋น ขนย้ายออกจากพื้นที่

ภาพที่ ๑๐ - ๑๓ อุปกรณ์และการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่
ที่มา : ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

๗. นำกิ่งไม้จากการตัดแต่งเข้าเครื่องย่อยไม้ แล้วนำเศษไม้ไปทำปุ๋ยหมัก

ภาพที่ ๑๔ และ ๑๕ ขั้นตอนการทำปุ๋ยหมัก
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

การดูแลต้นไม้ใหญ่

การดูแลไม้ใหญ่ให้เติบโตอย่างแข็งแรงและปลอดภัย ควรเน้นการให้น้ำที่ถูกต้อง การตัดแต่งกิ่งเพื่อลดน้ำหนักและป้องกันกิ่งฉีกขาดรวมถึงการหมั่นตรวจสอบความผิดปกติของลำต้นและระบบราก เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และโรคพืช อ่านข้อมูลเพิ่มเติมหรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญได้จาก คู่มือการดูแลต้นไม้ใหญ่ กรมป่าไม้และค้นหาข้อมูลพันธุ์ไม้แต่ละชนิดผ่าน ฐานข้อมูลพรรณไม้ กรมอุทยานฯ ต้นไม้ทั่วไป เมื่อต้นไม้โตเต็มวัยรากจะหาอาหารและดูดน้ำได้เองตามธรรมชาติ แต่ในช่วงฤดูแล้งที่อากาศร้อนจัด ควรให้น้ำอย่างน้อย (๑-๒) ครั้งต่อเดือน โดยรดน้ำให้ซึมลึกถึงบริเวณรอบทรงพุ่มช่วงเวลาที่เหมาะสม ควรตัดแต่งกิ่งช่วงที่ต้นไม้แตกใบใหม่หรือหลังจากผ่านฤดูฝนแรกของปีตรวจสอบไม้ค้ำยันอยู่ในสภาพที่ดีไหม ถ้าชำรุดต้องเปลี่ยนใหม่ถอนวัชพืชรอบโคนต้นไม้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอตรวจสอบระบบระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังราก ทำให้ต้นเน่าตายได้ตรวจสอบรอบแผลจากการตัดแต่ง ทายารักษาแผล เพื่อป้องกันแมลงและเชื้อโรคเข้าทำลายรวบรวมใบไม้ เศษใบไม้ไปใส่ในเสวียนไม้ไผ่ ตามโค่นต้นไม้ ช่วยให้ดินบริเวณโคนต้นไม้มีความชุ่มชื้น(วัสดุคลุมดิน)

ภาพที่ ๑๖ เสวียนไม้ไผ่สำหรับใส่ใบไม้
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

การตัดหญ้า

การตัดหญ้าที่ถูกต้องช่วยให้สนามหญ้าเติบโตแข็งแรง สวยงาม และปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน การดูแลสนามหญ้าไม่ได้มีเพียงแค่การตัดให้สั้นลง แต่ยังมีหลักการสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเพื่อให้หญ้าไม่เสียหายและคงความเขียวขจีได้ยาวนาน

๑. ต้องตัดหญ้าอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง พร้อมเล็มขอบหญ้าสนาม ฟุตบาท ขอบทางเท้า ให้เรียบร้อยสวยงามทั้งพื้นที่ รักษาสนามหญ้าและชนิดของหญ้านั้น ๆ โดยหลังจากการตัดหญ้าต้องเก็บเศษหญ้าออกจากสนามและนำออกไปทิ้งในวันเดียวกับวันที่ตัดหญ้า

๒. ก่อนตัดหญ้าทุกครั้งในบริเวณพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดอันตรายต่อการสัญจรไปมา ของบุคลากรหรือยานพาหนะ และจะต้องเก็บเศษวัสดุ หิน โลหะต่าง ๆ ในพื้นที่ตัดหญ้าออกเพื่อป้องกันการกระเด็นของเศษวัสดุซึ่งจะทำให้เกิดอันตรายได้

๓. ใช้เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง สวมอุปกรณ์ป้องกัน (แว่นตา รองเท้าบูท) เสมอ และตัดสลับทิศทางในการตัดทุกครั้งเพื่อให้หญ้าเรียบเนียนสวยงามควรตัดไม่เกิน ๑/๓ ของความสูงต้นหญ้า (ความสูงที่เหมาะสมคือ ๒-๓ นิ้ว) โดยใช้เส้นเอ็นในการตัด จะใช้งานได้สะดวกและ ปลอดภัยกว่าตัวตัดที่เป็นใบมีด ตัดเสร็จแล้วเก็บเศษหญ้าทิ้งทันที เพื่อให้สนามหญ้าเจริญเติบโตดี ไม่เป็นโรค และดูเรียบเสมอกัน

ภาพที่ ๑๗ การตัดหญ้า
ที่มา : จัดทำโดยผู้เขียน

ข้อมูลสารสนเทศ/ฐานข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติ (Information System)

๑. ฐานข้อมูลทะเบียนต้นไม้และพื้นที่สีเขียว (Green University & Tree Inventory)

๒. ฐานข้อมูลพิกัดต้นไม้ในวิทยาเขต: การใช้ระบบแผนที่เพื่อบันทึกและจำแนกโซนพื้นที่ เช่น โซนอาคารวิทยาภิรมณ์ (อาคาร ๑๔) โซนโรงเรียนสาธิตฯ หรือพื้นที่แปลงเกษตรผสมผสานในวิทยาเขตโป่งสลอด เพื่อให้ง่ายต่อการวางแผนกระจายกำลังคนไปบำรุงรักษา

๓. ระบบจัดการข้อมูล "ต้นตาล" และอัตลักษณ์ท้องถิ่น: บันทึกข้อมูลตำแหน่ง อายุ และสุขภาพของต้นตาลภายในมหาวิทยาลัย รวมถึงพันธุ์ไม้อื่น ๆ เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ. มรภ.เพชรบุรี)

๔. การคำนวณพื้นที่สีเขียว (Green Area Metrics): ฐานข้อมูลสรุปเปอร์เซ็นต์พื้นที่ร่มไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมินอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวโลก (UI GreenMetric)

๕. ระบบบริหารจัดการงานเชิงรุก (Maintenance Work Order System)

๖. ระบบบันทึกแผนงานตัดแต่งกิ่งไม้ประจำปี: ฐานข้อมูลแจ้งเตือนและบันทึกผลการปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งไม้บดบังทัศนวิสัย หรือกิ่งไม้เสี่ยงหักโค่นในฤดูฝน เพื่อสร้างความปลอดภัยเชิงรุกก่อนช่วงเปิดภาคเรียน

๗. ระบบรับแจ้งเหตุกายภาพ (Helpdesk / Service Request): เชื่อมต่อกับระบบแจ้งซ่อม/แจ้งเหตุของกองอาคารสถานที่ เพื่อให้นักศึกษาหรือบุคลากรสามารถแจ้งจุดที่มีกิ่งไม้แห้งเสี่ยงอันตราย หรือต้นไม้โค่นล้มขวางทางจราจรในมหาวิทยาลัย

๘. ระบบจัดการขยะชีวมวล (Biomass & Waste Database): ข้อมูลปริมาณเศษใบไม้และกิ่งไม้ที่จัดเก็บได้ เพื่อนำไปวางแผนทำปุ๋ยหมัก หรือบูรณาการร่วมกับงานวิจัยพัฒนา "ดินพร้อมปลูก DINDEE PBRU" ของสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

๙. ฐานข้อมูลผังโครงสร้างและสาธารณูปโภค (Campus Infrastructure Mapping)

แผนผังโครงข่ายสายไฟและแสงสว่าง: ข้อมูลแนวสายไฟแรงสูงและระบบไฟส่องสว่างรอบมหาวิทยาลัย เพื่อควบคุมความสูงของต้นไม้ไม่ให้โตไปพาดสายไฟจนเกิดไฟฟ้าลัดวงจร แผนผังท่อและระบบระบายน้ำ: ข้อมูลเส้นทางระบายน้ำรอบอาคารเรียน เพื่อใช้วางแผนจัดเก็บเศษใบไม้ร่วงหล่นไม่ให้ไปอุดตันทางระบายน้ำจนเกิดน้ำท่วมขังช่วงฝนตกหนัก

เพื่อการเริ่มต้นระบบที่คล่องตัว กลุ่มงานพัฒนากายภาพฯ สามารถบูรณาการระบบฐานข้อมูลเหล่านี้ร่วมกับ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ARIT) หรือ ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล ของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาเครื่องมือเฉพาะทาง เช่น แอปพลิเคชั่นบนสมาร์ตโฟนสำหรับคนงานในการกดอัพเดตสถานะการตัดแต่งต้นไม้ หรือใช้โปรแกรมโอเพนซอร์สฟรีอย่าง QGIS ในการทำแผนที่ระบุพิกัดต้นไม้ใหญ่ได้โดยไม่ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ราคาแพง

มาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) สำหรับงานดูแลรักษาต้นไม้และภูมิทัศน์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ควรกำหนดขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อความเป็นระเบียบ ความปลอดภัยและสอดคล้องกับเกณฑ์มหาวิทยาลัยสีเขียว โดยแบ่งออกเป็น ๔ กระบวนงานหลัก

๑. การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่และไม้ร่มเงา (Tree Pruning Standard) การสำรวจและประเมิน(ก่อนทำ) สำรวจกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค หรือกิ่งที่พาดสายไฟรอบอาคารเรียนทุก ๆ ๓ เดือน มีการแจ้งเตือนพื้นที่ติดตั้งป้ายเตือน "กำลังปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งไม้" และกั้นสายแถบขาว-แดง รัศมี ๕-๑๐ เมตรรอบต้นไม้ และหลักการตัดแต่ง (รุกขกรรม): ห้ามตัดยอดจนโกร๋น (Topping) ให้ตัดแต่งแบบโปร่ง (Thinning) เพื่อลดแรงต้านลมและตัดชิดเนื้อไม้ (Branch Collar) เพื่อให้แผลแห้งไว ไม่เป็นรา การจัดการเศษไม้ (หลังทำ) ขนย้ายกิ่งไม้และใบไม้

ออกจากพื้นที่ภายในวันเดียวกัน ห้ามทิ้งค้างคืนบนทางเท้าหรือถนน

๒. การบำรุงรักษาประจำวัน (Daily Maintenance Standard) การให้น้ำ รดน้ำต้นไม้สนามและไม้พุ่ม วันละ ๑ ครั้ง ช่วงเช้าตรู่ (๐๖.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.) หลีกเลี่ยงแดดจัดตอนกลางวัน สำหรับวิทยาเขตโป่งสลอดให้ปรับการรดน้ำตามความชื้นดินและสภาพอากาศแห้งแล้ง การให้ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมักใส่รอบทรงพุ่มปีละ ๒-๓ ครั้ง เพื่อปรับสภาพดิน ปุ๋ยเคมีใส่สูตรเสมอ (เช่น ๑๖-๑๖-๑๖) ในปริมาณน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อเร่งใบและดอกการจัดการวัชพืชถอนวัชพืชรอบโคนต้นไม้พุ่มสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อไม่ให้แย่งอาหารและเป็นแหล่งสะสมโรค

๓. การจัดการขยะชีวมวลและการทำปุ๋ย (Biomass & Composting Standard) การคัดแยกขยะสวนแยกเศษใบไม้ (ย่อยสลายง่าย) ออกจากกิ่งไม้ใหญ่ (ต้องใช้เครื่องสับกิ่งไม้) กระบวนการหมักขนย้ายเศษใบไม้ไปยังลานหมักปุ๋ยของมหาวิทยาลัย ผสมตามสัดส่วนเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การนำปุ๋ยหมักที่ได้กลับมาบำรุงต้นไม้ในวิทยาเขต เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดค่าใช้จ่ายตามนโยบาย Green University

๔. การควบคุมโรคและศัตรูพืช (Pest & Disease Control Standard) การตรวจจับความผิดปกติคนงานต้องสังเกตใบหงิก ใบจุด หรือรอยเจาะกินของแมลงระหว่างปฏิบัติงานรดน้ำ การควบคุมโดยวิธีกลหากพบเพลี้ยหรือแมลงปริมาณน้อย ให้ใช้การตัดกิ่งที่เป็นโรคไปทำลายทิ้งทันที การเลือกใช้สารชีวภัณฑ์เน้นใช้สารสกัดธรรมชาติ เช่น น้ำส้มควันไม้ หรือเชื้อทริคอเดอร์มา หากจำเป็นต้องใช้สารเคมี ให้ฉีดพ่นเฉพาะจุดในวันหยุดเรียน และติดป้ายเตือนพื้นที่พ่นสารเคมีอย่างชัดเจน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน

๑. ควบคุมดูแลและบำรุงรักษาการปลูกต้นไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับตามจุดสำคัญต่าง ๆ ให้สวยงามอยู่เสมอ

เกณฑ์	ไม่น้อยกว่า ๑ พื้นที่	มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน
	๒ พื้นที่	มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
	๓ พื้นที่	มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน
	๔ พื้นที่	มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน
	๕ พื้นที่	มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน

๒. ควบคุมดูแลการตัดต้นไม้ กิ่งไม้ใหญ่เพื่อความสวยงามและป้องกันอันตรายจากกิ่งไม้หักโค่นในช่วงลมพายุ

เกณฑ์	ไม่น้อยกว่า ๔ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน
	๖ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
	๘ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน
	๑๐ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน
	๑๒ ครั้งขึ้นไป	มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน

๓. ควบคุมดูแลการตัดหญ้าตามอาคารต่าง ๆ (๓๖ อาคาร) ให้สวยงามอยู่เสมอ

เกณฑ์	ไม่น้อยกว่า ๘๐ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน
	๑๑๐ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
	๑๔๐ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน
	๑๗๐ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน
	๒๐๐ ครั้งขึ้นไป	มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน

๔. การจัดการขยะอินทรีย์ โดยนำเศษใบไม้ กิ่งไม้จากการตัดแต่งมาทำ ปุ๋ยหมัก หรือวัสดุคลุมดินเพื่อลดการขนย้ายขยะออกนอกพื้นที่

เกณฑ์ ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน
๔ ครั้ง มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
๖ ครั้ง มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน
๘ ครั้ง มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน
๑๐ ครั้งขึ้นไป มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน

วิธีการติดตามและประเมินผล

ในการปฏิบัติงานดูแลต้นไม้ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ควรเน้นระบบที่ทำได้จริง วัดผลได้ชัดเจน และสอดคล้องกับเกณฑ์มหาวิทยาลัยสีเขียว โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. การติดตามผลระดับปฏิบัติการประจำวัน (Daily & Weekly Monitoring)

๑.๑ ระบบเช็กลิสต์ดิจิทัล ให้หัวหน้างานหรือสถาปนิกภูมิสถาปัตย์ตรวจงานผ่านแอปพลิเคชั่น (เช่น Google Forms หรือ LINE Official Account ของกองอาคารฯ) ถ่ายรูปหน้างาน "ก่อนทำ" และ "หลังทำ"

๑.๒ การตรวจความปลอดภัย (Safety Audit): สุ่มตรวจการแต่งกายและอุปกรณ์ PPE ของคนงานระหว่างปฏิบัติงานสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๑.๓ บันทึกปริมาณขยะสวน: ชั่งน้ำหนักเศษใบไม้และกิ่งไม้ที่จัดเก็บได้ในแต่ละวัน เพื่อบันทึกเข้าฐานข้อมูลขยะชีวมวลก่อนนำไปทำปุ๋ยหมัก

๒. การประเมินผลระดับสุขภาพต้นไม้และกายภาพ (Quarterly Evaluation)

๒.๑ การประเมินความเสี่ยงต้นไม้ใหญ่ทุก ๆ ๓ เดือน (ไตรมาส) รุกขกรหรือเจ้าหน้าที่ต้องเดินสำรวจต้นไม้ใหญ่และต้นตาลในวิทยาเขต เพื่อประเมินคะแนนความเสี่ยง (VTA - Visual Tree Assessment) เช่น โคนผุ กิ่งแห้งค้าง เอนเอียงผิดปกติ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการตัดแต่ง

๒.๒ การสำรวจความพึงพอใจและข้อร้องเรียน: สรุปสถิติจากระบบ Helpdesk สถิติจุดที่นักศึกษาแจ้งเข้ามา เช่น "กิ่งไม้บังไฟทางเดิน" หรือ "ต้นไม้ล้ม" ดูว่าเจ้าหน้าที่สามารถเข้าแก้ไขได้ภายในเวลากำหนด (SLA)

๓. การประเมินผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ประจำปี (Annual Evaluation)

๓.๑ เกณฑ์ GreenMetric (UI GreenMetric Evaluation): ประเมินตัวชี้วัดพื้นที่สีเขียวประจำปี เช่น อัตราส่วนพื้นที่ซึมน้ำได้ (Water Absorbing Area) และเปอร์เซ็นต์พื้นที่ป่า/พื้นที่ร่มไม้ต่อพื้นที่มหาวิทยาลัยทั้งหมด

๓.๒ การประเมินการกักเก็บคาร์บอน (Carbon Sequestration): คำนวณปริมาณการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของต้นไม้ใหญ่ในมหาวิทยาลัยจากฐานข้อมูลขนาดต้นไม้ (DBH) เพื่อรายงานผลงานด้านความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ของสถาบัน

๓.๓. สรุปยอดลดค่าใช้จ่าย (Cost-Saving Evaluation): ประเมินปริมาณปุ๋ยหมักและ "ดินพร้อมปลูก DINDEE PBRU" ที่ผลิตได้เอง ว่าสามารถทดแทนการซื้อปุ๋ยเคมีจากภายนอกได้คิดเป็นมูลค่ากี่บาทต่อปี

แนวทางการพัฒนางาน

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานดูแลต้นไม้และภูมิทัศน์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้เกิดความยั่งยืน ประหยัดงบประมาณ และปลอดภัยสูงสุด มีดังนี้

๑. การยกระดับสู่ระบบ "รุกขกรมืออาชีพ" (Professional Arboriculture) ส่งเสริมให้บุคลากรของกลุ่มงานพัฒนากายภาพฯ เข้ารับการอบรมและทดสอบเพื่อรับใบรับรองรุกขกร (Arborist) เพื่อให้มีทักษะการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่และการประเมินความเสี่ยงที่ถูกต้องตามหลักสากล แทนการตัดแบบลองผิดลองถูก

๒. จัดทำคู่มือการดูแล "ต้นตาลเมืองเพชร" โดยเฉพาะ: เนื่องจากต้นตาลเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดและมหาวิทยาลัย ควรมีแนวทางปฏิบัติเฉพาะ เช่น รอบความถี่ในการริบทางตาลแห้งเพื่อป้องกันการร่วงหล่นใส่นักศึกษา และวิธีการฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ป้องกันด้วงแรดมะพร้าวเจาะทำลายยอดตาล

๓. การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี (Smart Green University) ระบบ QR Code ประจำต้นไม้ใหญ่: ควรริเริ่มโครงการติดแท็ก QR Code ที่ต้นไม้สำคัญหรือต้นไม้ใหญ่รอบสนามฟุตบอลและหน้าตึกอำนวยการ เพื่อให้คนงานสแกนอัพเดตประวัติการใส่ปุ๋ย/ตัดแต่ง และให้นักศึกษาสามารถสแกนเพื่อเรียนรู้ชื่อพฤกษศาสตร์ หรือกดรายงานเมื่อพบกิ่งไม้เสี่ยงอันตรายได้ทันที ใช้โดรนสำรวจความสมบูรณ์: ประยุกต์ใช้โดรน (Drone) บินถ่ายภาพมุมสูงปีละ ๑-๒ ครั้ง เพื่อประเมินความหนาแน่นของเรือนยอด และตรวจหาต้นไม้ที่ยอดแห้งตายในจุดที่มองจากพื้นดินไม่เห็น

๔. การบริหารจัดการทรัพยากรแบบหมุนเวียน (Zero Waste & Circular Economy) ควรกำหนดเป้าหมาย "ขยะสวนเป็นศูนย์ (Zero Green Waste)" โดยเศษกิ่งไม้ที่ผ่านการสับและใบไม้แห้งทั้งหมด ต้องนำเข้าสู่โรงหมักปุ๋ยของมหาวิทยาลัย ๑๐๐% เพื่อนำกลับมาผลิตเป็นวัสดุปลูก ลดการพึ่งพาเคมีเกษตร และสร้างรายได้หมุนเวียนให้หน่วยงาน ติดตั้งระบบรดน้ำอัจฉริยะ (Smart Irrigation): ในพื้นที่เปิดกว้าง เช่น ลานกิจกรรมหรือสวนหย่อมหน้าอาคารเรียน ควรเปลี่ยนมาใช้ระบบสปริงเกลอร์อัตโนมัติที่ควบคุมด้วยเซนเซอร์วัดความชื้นในดิน เพื่อประหยัดการใช้น้ำและลดแรงงานคนในการเดินสายยางรดน้ำ

๕. การสร้างส่วนร่วมและการสื่อสาร (Community Engagement) กิจกรรม "หมอต้นไม้จิตอาสา": เปิดโอกาสให้นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือคณะเทคโนโลยีการเกษตร เข้ามามีส่วนร่วมในการทำฐานข้อมูลคัดกรองสุขภาพต้นไม้ (Tree Health Screening) เพื่อสร้างจิตสำนึกรักสีเขียวและช่วยแบ่งเบาภาระการสำรวจของเจ้าหน้าที่ ก่อนการตัดแต่งกิ่งไม้ใหญ่ในโซนจราจรพลุกพล่าน เช่น รอบอาคาร ๑๔ (วิทยาภิรมย์) ควรกระจายข่าวผ่านเพจมหาวิทยาลัยล่วงหน้า ๑-๒ วัน เพื่อให้บุคลากรหลีกเลี่ยงการจอดรถยนต์ในรัศมีปฏิบัติงาน ป้องกันความเสียหายต่อทรัพย์สิน

เทคนิคการปฏิบัติงาน กิจกรรม แผนปฏิบัติงาน

เทคนิคการปฏิบัติงานเป็นเทคนิคการดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัย นั้นต้องวางแผน จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ สถานที่ ก่อนปฏิบัติงาน คำนึงถึงความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินแก่ผู้ปฏิบัติงาน

๑. เตรียมความพร้อม อุปกรณ์ เครื่องมือ การดูแลต้นไม้และใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย

๒. ถ้ากิ่งไม้สูง ต้นไม้สูงให้ใช้รถกระเช้าไฟฟ้าเข้าตัดแต่ง ค่อยๆตัดทอนกิ่งที่ละน้อย

๓. ดูทิศทางการล้มหรือตกของกิ่งไม้ไม่ให้ทำความเสียหายแก่อาคาร ทรัพย์สินโดยใช้เชือกขนาดใหญ่ผูกโยงกิ่งไม้ให้ล้มหรือตกในพื้นที่ที่ปลอดภัยถ้าต้นไม้ กิ่งไม้อยู่ใกล้กับสายไฟฟ้า ต้องตัดกระแสไฟฟ้า ก่อนตัดแต่ง

๔. ถ้ามีสภาพแวดล้อมอันตราย เช่น ลมแรง ควรหยุดการตัดแต่งก่อน

แนวทางแก้ไขและพัฒนา

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ได้มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

๑. หาวิธีการจัดการน้ำ โดยการวางแผน พัฒนา จัดสรรน้ำ อย่างเป็นระบบ

๒. ผู้ปฏิบัติงานต้องตรวจสอบ ดูแล เครื่องมือ อุปกรณ์ อยู่สม่ำเสมอ เตรียมความพร้อม เครื่องมืออุปกรณ์ก่อนปฏิบัติงานต่าง ๆ

๓. ผู้ปฏิบัติงานการตัดแต่งต้นไม้จะต้องระมัดระวังถึงความปลอดภัย ต่อสถานที่ อาคาร ทรัพย์สิน สิ่งของ เสียหาย และแก่ตัวผู้ปฏิบัติงานไม่ให้ได้รับการบาดเจ็บ

๔. ผู้ปฏิบัติงานจะต้องศึกษา เทคนิค การตัดแต่งต้นไม้อย่างถูกต้อง การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ อย่างถูกต้อง

๕. ดินบางพื้นที่ในมหาวิทยาลัยไม่ดี ดินเสื่อมโทรม แข็ง ทำให้ต้นไม้บริเวณนั้นไม่เจริญเติบโต ไม่สวยงามเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

๑. ตรวจสอบ ความพร้อม เครื่องมือ อุปกรณ์ ให้มีความพร้อมอยู่เสมอ

๒. เตรียมเครื่องมือการตัดแต่งต้นไม้และความปลอดภัย ตรวจสอบ เครื่องมือ: ใช้เลื่อยหรือกรรไกรตัดแต่งกิ่งที่มีความคม เตรียมอุปกรณ์เซฟตี้ เช่น หมวกนิรภัย ถุงมือ และเชือก หากทำงานในที่สูง

๓. จัดการฝึกอบรม การดูแลต้นไม้ในด้านต่าง ๆ เช่น เทคนิคการตัดแต่งต้นไม้อย่างถูกต้อง ประเมินและกำหนดเป้าหมาย ตรวจสอบโครงสร้างต้นไม้ว่าต้องการตัดเพื่อลดน้ำหนัก ตัดกิ่งที่เบียดกัน หรือตัดแต่งให้ต้นไม้โปร่งเพื่อความปลอดภัยจากพายุ

๔. รักษาคุณภาพของดิน ดินเป็นแหล่งอาหารหลักของพืชดังนั้นควรรักษาและคงคุณภาพ ของดินเอาไว้ให้สมบูรณ์อยู่เสมอ ด้วยการหมั่นพรวนดิน รดน้ำและหมั่นกำจัดวัชพืช

๕. ทำทะเบียนต้นไม้ ระบุพิกัด ชนิด ขนาด และประวัติการดูแลต้นไม้แต่ละต้น เพื่อให้ตรวจสอบและวางแผนจัดการได้ง่าย

๖. ประเมินความเสี่ยง สำรวจต้นไม้ใหญ่โดยเฉพาะบริเวณทางเดิน ลานจอดรถ หรือใกล้ตัวอาคาร เพื่อตัดกิ่งที่เสี่ยงต่อการหักโค่นและป้องกันอุบัติเหตุ

๗. ขยายพื้นที่รอบโคนต้น ไม่ควรเทปูนทับหรือปูบล็อกจนชิดโคนต้นไม้ใหญ่ ควรเว้นพื้นที่ให้รากได้หายใจและรับน้ำ

๘. จัดระบบการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน และหมั่นพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มธาตุอาหาร

๙. ควรจ้างหรือปรึกษารุกขกร (Arborist) เพื่อตัดแต่งกิ่งให้ถูกวิธี ไม่ควรตัดยอดกิ่งขนาดใหญ่ทิ้ง (Topping) เพราะจะทำให้ต้นไม้เสียทรงและเกิดเชื้อราได้ง่าย

๑๐. ศัลยกรรมต้นไม้ สำหรับต้นไม้ใหญ่ที่มีโพรงหรือรากเน่า ควรทำการรักษาบาดแผลและเสริมความแข็งแรงเพื่อยืดอายุขัย

ข้อควรระวัง สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานดูแลต้นไม้ภายในมหาวิทยาลัยให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืน ต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของบุคลากรและนักศึกษาเป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการรักษาทัศนียภาพและระบบสาธารณูปโภคโดยรอบเนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีผู้คนสัญจรพลุกพล่านตลอดเวลา แนวทางปฏิบัติและข้อควรระวังแบ่งตามหมวดหมู่ที่สำคัญ มีดังนี้

๑. ความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานและผู้สัญจร บุคลากรต้องสวมหมวกนิรภัย หน้ากากกันฝุ่น/สารเคมี แว่นตานิรภัย ถุงมือ และรองเท้าหัวเหล็กทุกครั้งที่ปฏิบัติงานการจำกัดพื้นที่ปฏิบัติงานต้องตั้งป้ายเตือน กรวยยาง หรือกั้นสายแถบขาว-แดง เพื่อแจ้งเตือนนักศึกษาและบุคลากรในพื้นที่ โดยเฉพาะการตัดแต่งกิ่งไม้ใหญ่ในบริเวณทางเดินหลีกเลี่ยงช่วงเวลาเร่งด่วนควรวางแผนทำงานในช่วงที่ไม่มีการเรียนการสอน เช่น วันหยุด เสาร์-อาทิตย์ หรือช่วงเช้าตรู่ เพื่อลดความเสี่ยงอุบัติเหตุต่อผู้สัญจรสภาพอากาศห้ามปฏิบัติงานบนที่สูงหรือตัดแต่งกิ่งไม้ใหญ่ในช่วงที่มีลมพายุ ฝนตกหนัก หรือฟ้าคะนองเด็ดขาด

๒. ผลกระทบต่อโครงสร้างและสิ่งก่อสร้าง ระบบรากชอนไชระวังการปลูกต้นไม้ใหญ่ที่มีระบบรากแผ่ขยายรุนแรงใกล้กับอาคารเรียน รั้ว หรือลานจอดรถ เพื่อป้องกันรากชอนไชทำลายโครงสร้างพื้นฐานสายไฟและสายสื่อสาร: ตรวจสอบตำแหน่งสายไฟอย่างสม่ำเสมอ หากกิ่งไม้เริ่มสูงพาดสายไฟ ต้องรีบประสานงานผู้เชี่ยวชาญหรือการไฟฟ้ามาดำเนินการตัดแต่ง ห้ามตัดเองโดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกันไฟดูดระบบสาธารณูปโภคใต้ดิน: ก่อนการขุดเจาะเพื่อปลูกหรือย้ายต้นไม้ ต้องตรวจสอบพิมพ์เขียวของมหาวิทยาลัยเพื่อป้องกันการขุดโดนท่อน้ำประปา สายไฟใต้ดิน หรือท่อระบายน้ำ

๓. การจัดการภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม การกวาดและจัดเก็บเศษใบไม้เศษใบไม้ที่ร่วงหล่นต้องเก็บกวาดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้ไปอุดตันท่อน้ำและรางน้ำฝนรอบอาคาร ซึ่งเป็นสาเหตุของน้ำท่วมขังการใช้สารเคมีและยากำจัดศัตรูพืช: หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีอันตรายในฉีดพ่น หากจำเป็นต้องใช้ ควรฉีดพ่นในช่วงปิดภาคเรียน หรือเลือกใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อความปลอดภัยของคนในมหาวิทยาลัยสัตว์และแมลงมีพิษ: การตัดแต่งพุ่มไม้หนาต้องระวังรังต่อ รังผึ้ง หรือสัตว์เลื้อยคลาน เช่น งู ที่อาจเข้ามาอาศัยและเป็นอันตรายต่อทั้งคนงานและนักศึกษา

๔. หลักพฤกษศาสตร์และการดูแลต้นไม้ รดน้ำในปริมาณที่พอดีให้น้ำสอดคล้องกับชนิดของต้นไม้และสภาพอากาศ การรดน้ำมากเกินไปจะทำให้ดินแน่น รากเน่า และเกิดโรคพืชได้ง่ายตัดแต่งกิ่งอย่างถูกวิธี: ใช้หลักรุกขกรรมในการตัดแต่งกิ่งไม้ใหญ่ ไม่ตัดยอดจนโกร่น (Topping) เพราะจะทำให้ต้นไม้อ่อนแอและกิ่งที่งอกใหม่หักโค่นง่ายในอนาคตการค้ำยันต้นไม้ปลูกใหม่: ต้นไม้ที่เพิ่งย้ายมาปลูกใหม่ต้องทำไม้ค้ำยันให้แข็งแรงเพื่อป้องกันลมพัดล้ม และป้องกันอุบัติเหตุจากการโดนเฉี่ยวชนจากยานพาหนะ

บรรณานุกรม

กรมป่าไม้, สำนักจัดการป่าชุมชน การตัดแต่งและการดูแลรักษา ต้นไม้ ในภูมิทัศน์

https://www.forest.go.th/community/wpcontent/uploads/sites/๑๖/๒๐๒๐/๐๑/การป่าไม้ในเมืองและการจัดการต้นไม้.pdf.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ว่าด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

https://www.pbru.ac.th/pbru/wp-content/uploads/๒๐๒๒/๐๖/Code-of-Ethics-PBRU.pdf.

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, คู่มือการปฏิบัติงาน"บริหารจัดการส่วนหย่อมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ"

https://www.sskru.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๒๓/๐๔/คู่มือการปฏิบัติงาน-บริหารจัดการส่วนหย่อมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.pdf.

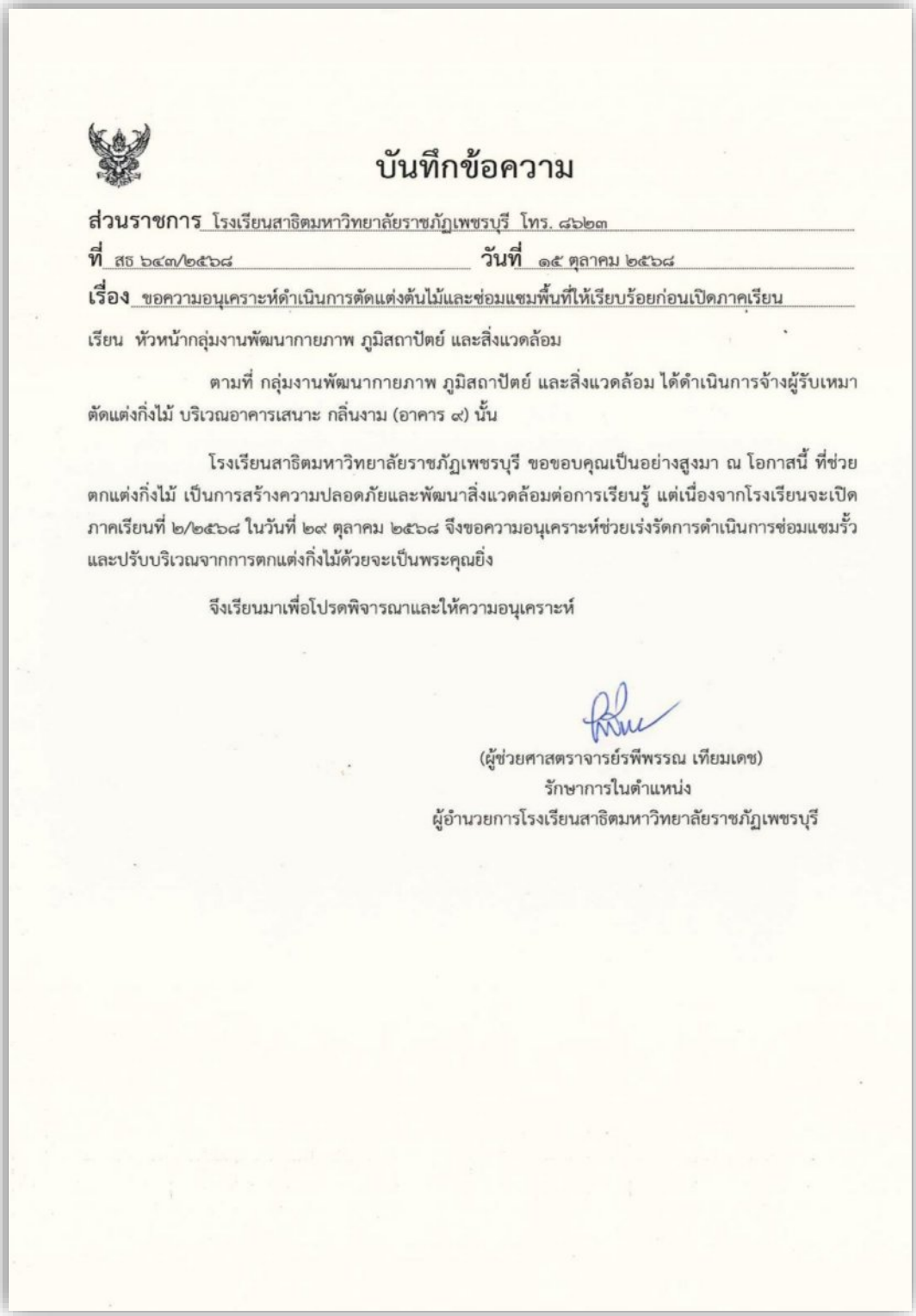
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐, คู่มืองานดูแลรักษาสวนและภูมิทัศน์

https://www.governmentcomplex.com/upload//cms file/๑๕๒๐๖๘๕๘๘๘_๙๒๙.pdf.

ภาคผนวก

แบบฟอร์มที่ใช้(Form)

๑. บันทึกข้อความอนุเคราะห์ตัดต้นไม้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โทร. ๘๖๒๓

ที่ สธ ๖๔๓/๒๕๖๘ **วันที่** ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ดำเนินการตัดแต่งต้นไม้และซ่อมแซมพื้นที่ให้เรียบร้อยก่อนเปิดภาคเรียน

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์ และสิ่งแวดล้อม

ตามที่ กลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์ และสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจ้างผู้รับเหมาตัดแต่งกิ่งไม้ บริเวณอาคารเสนาะ กลิ่นงาม (อาคาร ๙) นั้น

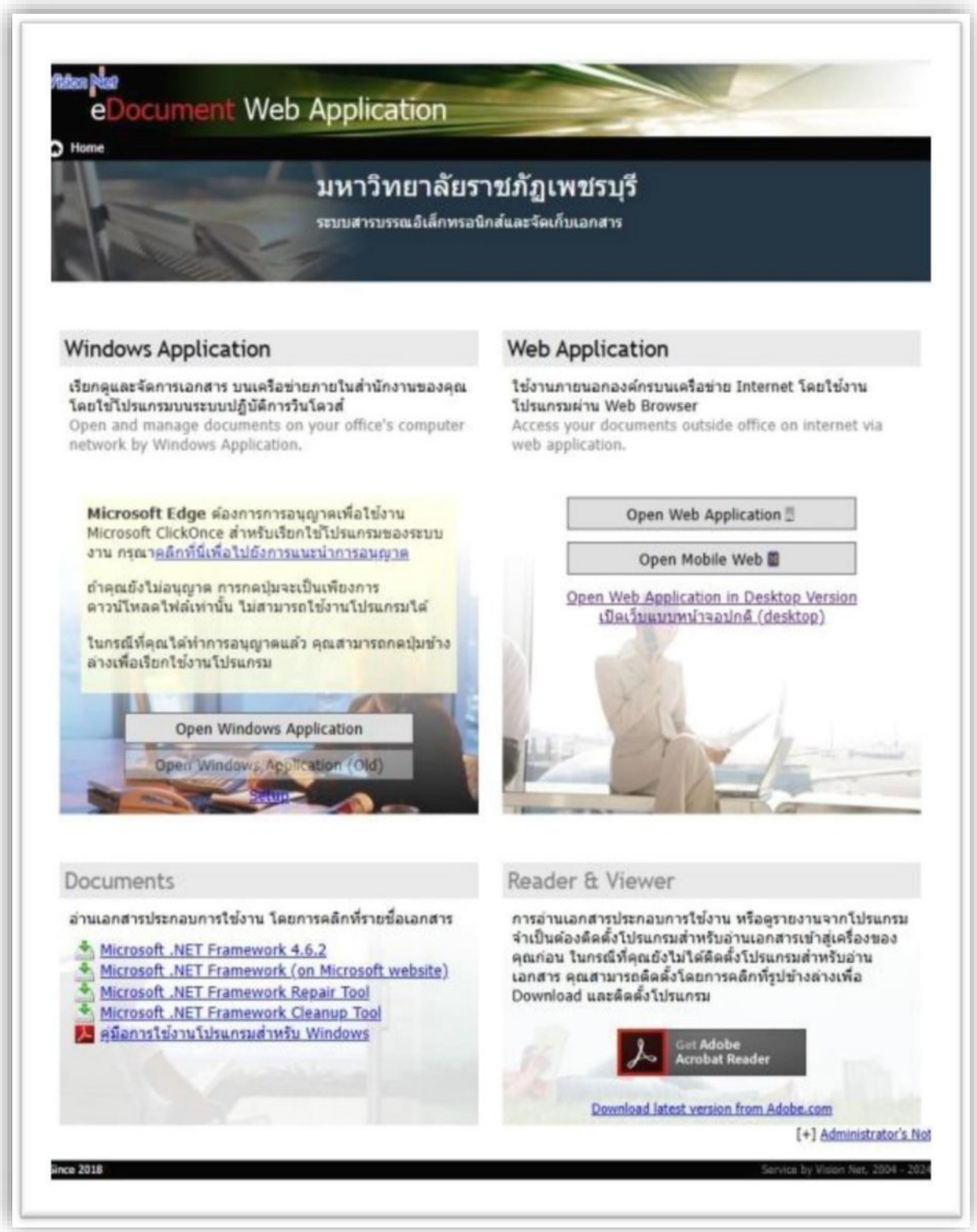
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ช่วยตกแต่งกิ่งไม้ เป็นการสร้างความปลอดภัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่อการเรียนรู้ แต่เนื่องจากโรงเรียนจะเปิดภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๘ ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๘ จึงขอความอนุเคราะห์ช่วยเร่งรัดการดำเนินการซ่อมแซมรั้วและปรับบริเวณจากการตกแต่งกิ่งไม้ด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รพีพรรณ เทียมเดช)
รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

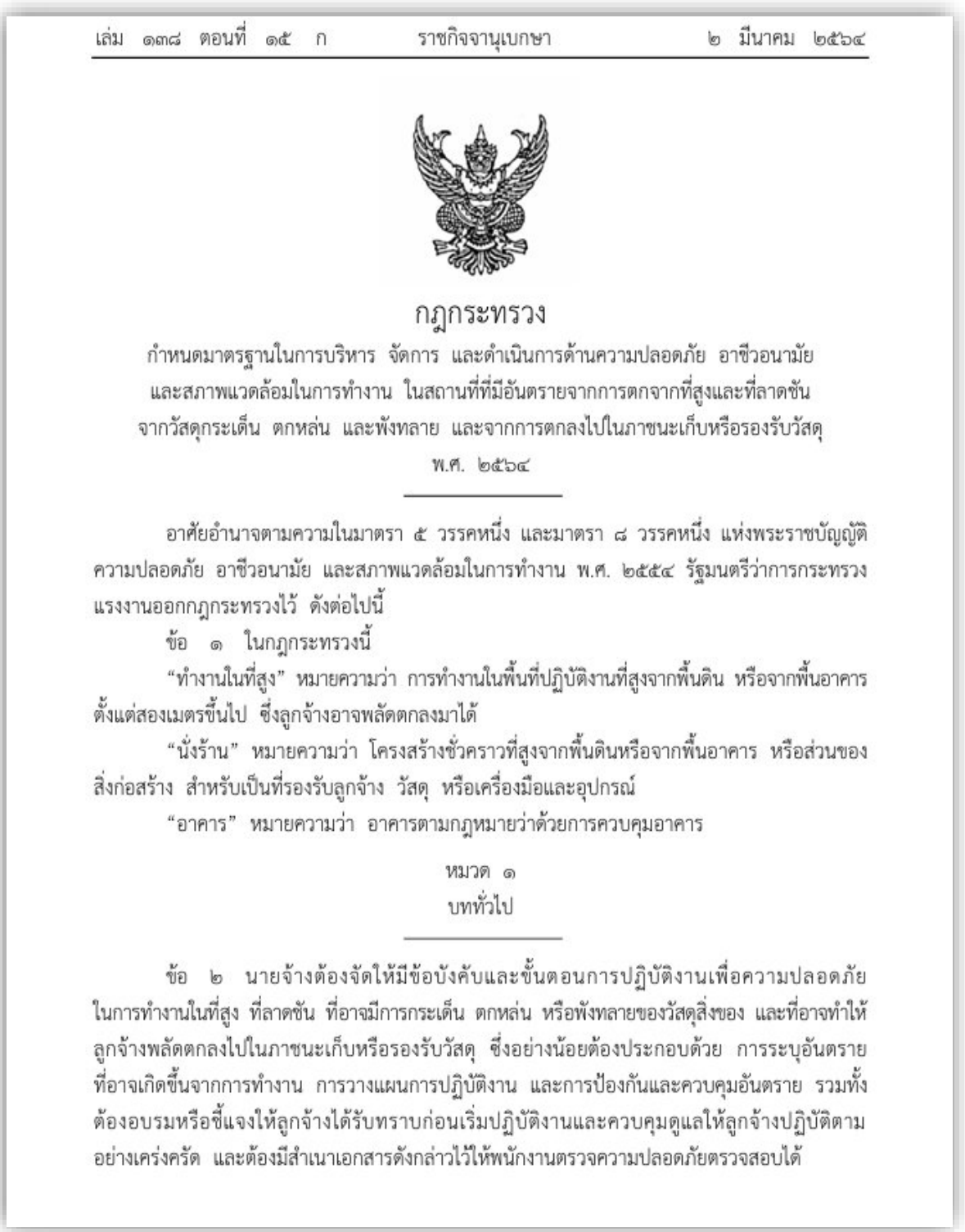
การควบคุมเอกสาร (Record of Document)

ดำเนินการจัดเก็บเอกสารโดยใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-document Application) ในการจัดเก็บเอกสาร และจัดส่งเอกสารให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

กฎหมาย/ประกาศที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูงและที่ลาดชัน จากวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย และจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๔

เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๕ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒ มีนาคม ๒๕๖๔

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูงและที่ลาดชัน จากวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย และจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

"ทำงานในที่สูง" หมายความว่า การทำงานในพื้นที่ปฏิบัติงานที่สูงจากพื้นดิน หรือจากพื้นอาคารตั้งแต่สองเมตรขึ้นไป ซึ่งลูกจ้างอาจพลัดตกลงมาได้

"นั่งร้าน" หมายความว่า โครงสร้างชั่วคราวที่สูงจากพื้นดินหรือจากพื้นอาคาร หรือส่วนของสิ่งก่อสร้าง สำหรับเป็นที่รองรับลูกจ้าง วัสดุ หรือเครื่องมือและอุปกรณ์

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๒ นายจ้างต้องจัดให้มีข้อบังคับและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยในการทำงานในที่สูง ที่ลาดชัน ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของ และที่อาจทำให้ลูกจ้างพลัดตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน และการป้องกันและควบคุมอันตราย รวมทั้งต้องอบรมหรือชี้แจงให้ลูกจ้างได้รับทราบก่อนเริ่มปฏิบัติงานและควบคุมดูแลให้ลูกจ้างปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และต้องมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๓ ในการประกอบ การติดตั้ง การตรวจสอบ และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการตกจากที่สูงและที่ลาดชัน จากวัสดุกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลาย และจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ ให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะ และคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ หากไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะ และคู่มือการใช้งานดังกล่าว นายจ้างต้องดำเนินการให้วิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกรเป็นผู้จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะ และคู่มือการใช้งานขึ้นเป็นหนังสือ และต้องมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๔ นายจ้างต้องจัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่มีมาตรฐานเหมาะสมกับสภาพของการทำงานในที่สูง ที่ลาดชัน ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของ และที่อาจทำให้ลูกจ้างพลัดตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ และลักษณะของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน เช่น เข็มขัดนิรภัย เชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิต หมวกนิรภัย รองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง หรือถุงมือ และดูแลให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์นั้น

ในกรณีที่ให้ลูกจ้างใช้เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์ประกอบ นายจ้างต้องจัดทำจุดยึดตรึงเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตไว้กับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร หรือโครงสร้างอื่นใดที่มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการใช้งาน

ข้อ ๕ นายจ้างต้องจัดให้มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายตามข้อ ๓ และอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามข้อ ๔ ตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตกำหนด และจัดให้มีการตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ให้มีความปลอดภัยก่อนการใช้งานทุกครั้ง และต้องมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๖ ในกรณีที่นายจ้างต้องจัดทำราวกั้นหรือรั้วกันตก ราวกั้นหรือรั้วกันตกต้องมีความสูงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตร แต่ไม่เกินหนึ่งเมตรสิบเซนติเมตร ซึ่งมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

ในกรณีที่ใช้แผงทึบแทนราวกั้นหรือรั้วกันตก แผงทึบต้องมีความสูงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตร

ข้อ ๗ สำเนาเอกสารตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๕ จะอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

หมวด ๒
การป้องกันอันตรายจากการตกจากที่สูงและที่ลาดชัน

ข้อ ๘ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่สูง นายจ้างต้องจัดให้มีนั่งร้าน หรือดำเนินการด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้าง โดยต้องมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย

ข้อ ๙ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่สูงตั้งแต่สี่เมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดทำราวกั้นหรือรั้วกันตก ตาข่ายนิรภัย หรืออุปกรณ์ป้องกันอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการใช้เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์ตลอดระยะเวลาการทำงาน

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีปล่องหรือช่องเปิดต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างพลัดตก นายจ้างต้องจัดทำฝาปิดที่แข็งแรง ราวกั้น รั้วกันตก หรือแผงทึบตามข้อ ๖ พร้อมทั้งติดป้ายเตือนอันตรายให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๑๑ นายจ้างต้องมิให้ลูกจ้างทำงานในที่สูงนอกอาคารหรือพื้นที่เปิดโล่ง ในขณะที่มีพายุลมแรง ฝนตกหรือฟ้าคะนอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้ลูกจ้างทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยหรือบรรเทาเหตุอันตรายที่เกิดขึ้น โดยต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้าง

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องใช้บันไดไต่ชนิดเคลื่อนย้ายได้เพื่อทำงานในที่สูง นายจ้างต้องดูแลการตั้งบันไดให้ระยะระหว่างฐานบันไดถึงผนังที่วางพาดบันไดกับความยาวของช่วงบันไดนับจากฐานถึงจุดพาดมีอัตราส่วนหนึ่งต่อสี่ หรือมีมุมบันไดที่ตรงข้ามผนังเจ็ดสิบห้าองศา

บันไดไต่ตามวรรคหนึ่งจะต้องมีโครงสร้างที่มั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการใช้งาน มีความกว้างของบันไดไม่น้อยกว่าสามสิบเซนติเมตร ทั้งนี้ บันไดไต่ต้องมีขาบันไดหรือสิ่งยึดโยงที่สามารถป้องกันการลื่นไถลของบันไดได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องใช้บันไดไต่ชนิดติดตรึงกับที่ที่มีความสูงเกินหกเมตรขึ้นไปเพื่อทำงานในที่สูง นายจ้างต้องดูแลบันไดไต่ชนิดติดตรึงกับที่ให้มีโครงสร้างที่มั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการใช้งานและต้องจัดทำโกร่งบันไดเพื่อป้องกันการพลัดตกของลูกจ้าง

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องใช้ขาหยั่งหรือม้ายืนเพื่อทำงานในที่สูง นายจ้างต้องดูแลให้ขาหยั่งหรือม้ายืนนั้นมีโครงสร้างที่มั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีพื้นที่สำหรับยืนทำงานอย่างเพียงพอ

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีการทำงานบนที่ลาดชันที่ทำมุมเกินสิบห้าองศาแต่ไม่เกินสามสิบองศาจากแนวราบ และมีความสูงของพื้นระดับที่เอียงนั้นตั้งแต่สองเมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มีนั่งร้านที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน หรือเข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์หรือมาตรการป้องกันการพลัดตกอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน

ในกรณีที่มีการทำงานบนที่ลาดชันที่ทำมุมเกินกว่าสามสิบองศาจากแนวราบ และมีความสูงของพื้นระดับที่เอียงนั้นตั้งแต่สองเมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มีนั่งร้านที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน หรือมาตรการป้องกันการพลัดตกอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน และเข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์

หมวด ๓
การป้องกันอันตรายจากวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีการลำเลียงวัสดุสิ่งของขึ้นหรือลงจากที่สูง หรือลำเลียงวัสดุสิ่งของบนที่สูง นายจ้างต้องจัดให้มีราง ปล่อง เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการลำเลียง เพื่อป้องกันอันตรายจากวัสดุสิ่งของกระเด็นหรือตกหล่น

ข้อ ๑๗ นายจ้างต้องกำหนดเขตอันตรายในบริเวณพื้นที่ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของ และติดป้ายเตือนอันตรายบริเวณพื้นที่ดังกล่าว พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการควบคุมดูแลเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจนกว่างานจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีวัสดุสิ่งของอยู่บนที่สูงที่อาจกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายลงมาได้ นายจ้างต้องจัดทำขอบกันของตกหรือมาตรการป้องกันอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานบริเวณใกล้เคียงหรือทำงานในสถานที่ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของ นายจ้างต้องจัดให้มีมาตรการควบคุมดูแลเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างตลอดระยะเวลาการทำงาน

ข้อ ๒๐ ในบริเวณที่เก็บหรือกองวัสดุสิ่งของที่อาจทำให้เกิดอันตรายจากการตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของดังกล่าว ให้นายจ้างจัดเรียงวัสดุสิ่งของให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย ทำผนังกั้น หรือใช้วิธีการอื่นใด เพื่อป้องกันอันตรายจากการตกหล่นหรือพังทลายของวัสดุสิ่งของนั้น

ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายวัสดุสิ่งของตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายจากการตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของที่จะทำการเคลื่อนย้ายนั้นด้วย

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในท่อ ช่อง โพรง บ่อ หรือสถานที่อื่นใดที่อาจเกิดการพังทลายได้ ให้นายจ้างจัดทำผนังกั้น ค้ำยัน หรือใช้วิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันอันตรายจากการพังทลายที่อาจเกิดขึ้นนั้นได้

หมวด ๔
การป้องกันอันตรายจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในบริเวณหรือสถานที่ใด หรือลักษณะของการทำงานอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากการพลัดตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ เช่น ถัง บ่อ กรวย ภาชนะหรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันที่ลูกจ้างอาจพลัดตกลงไปได้ นายจ้างต้องจัดให้มีสิ่งปิดกั้นที่มั่นคงแข็งแรง จัดทำราวกั้นหรือรั้วกันตกที่มั่นคงแข็งแรงล้อมรอบภาชนะนั้น เพื่อป้องกันการพลัดตกลงไปของลูกจ้าง

ในกรณีที่นายจ้างไม่อาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตตลอดระยะเวลาการทำงาน

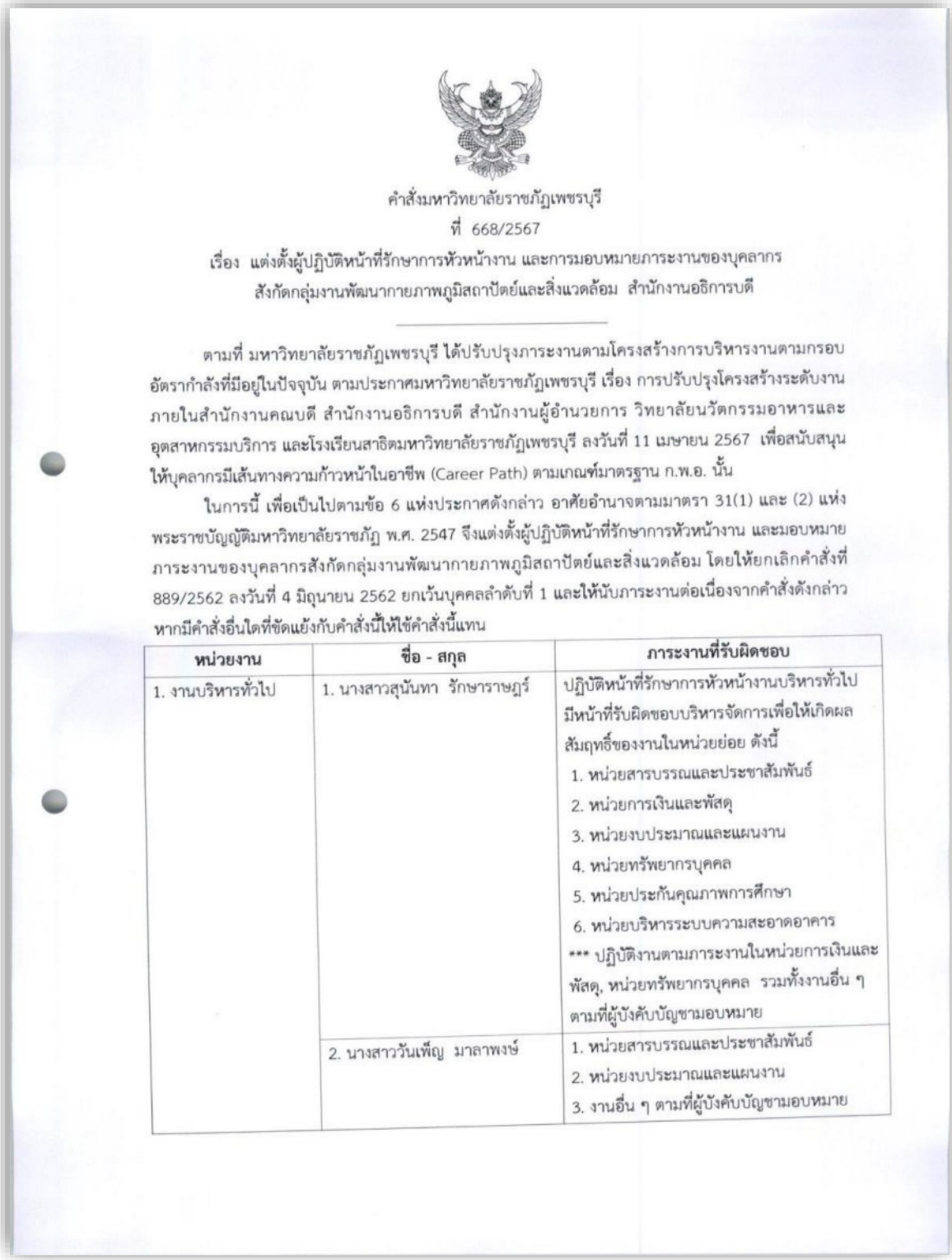
ข้อ ๒๓ นายจ้างต้องมิให้ลูกจ้างทำงานบนภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ เช่น ถัง บ่อ กรวย ภาชนะหรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันที่ลูกจ้างอาจพลัดตกลงไปได้ เว้นแต่นายจ้างได้จัดให้มีสิ่งปิดกั้น จัดทำราวกั้นหรือรั้วกันตก หรือสิ่งป้องกันอื่นใดที่มั่นคงแข็งแรงเหมาะสมกับสภาพของการทำงาน หรือจัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตตลอดระยะเวลาการทำงาน หากนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ ต้องให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตตลอดระยะเวลาการทำงานด้วย

ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานบนภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุที่มีความสูงตั้งแต่สี่เมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มีสิ่งปิดกั้น จัดทำราวกั้นหรือรั้วกันตก หรือสิ่งป้องกันอื่นใดที่มั่นคงแข็งแรงเหมาะสมกับสภาพของการทำงาน และต้องให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตตลอดระยะเวลาการทำงานด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
สุชาติ ชมกลิ่น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

คำสั่งมอบหมายงาน

คำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างาน และการมอบหมายภาระงานบุคลากร

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ที่ 668/2567
เรื่อง แต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างาน และการมอบหมายภาระงานของบุคลากร
สังกัดกลุ่มงานพัฒนากายภาพภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม สำนักงานอธิการบดี

ตามที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้ปรับปรุงภาระงานตามโครงสร้างการบริหารงานตามกรอบอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างระดับงานภายในสำนักงานคณบดี สำนักงานอธิการบดี สำนักงานผู้อำนวยการ วิทยาลัยนวัตกรรมอาหารและอุตสาหกรรมบริการ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ลงวันที่ 11 เมษายน 2567 เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรมีเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ตามเกณฑ์มาตรฐาน ก.พ.อ. นั้น

ในการนี้ เพื่อเป็นไปตามข้อ 6 แห่งประกาศดังกล่าว อาศัยอำนาจตามมาตรา 31(1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จึงแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างาน และมอบหมายภาระงานของบุคลากรสังกัดกลุ่มงานพัฒนากายภาพภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม โดยให้ยกเลิกคำสั่งที่ 889/2562 ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2562 ยกเว้นบุคคลลำดับที่ 1 และให้นับภาระงานต่อเนื่องจากคำสั่งดังกล่าว หากมีคำสั่งอื่นใดที่ขัดแย้งกับคำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ภาระงานที่รับผิดชอบ
1. งานบริหารทั่วไป	1. นางสาวสุนันทา รักษาราษฎร์	ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างานบริหารทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานในหน่วยย่อย ดังนี้ 1. หน่วยสารบรรณและประชาสัมพันธ์ 2. หน่วยการเงินและพัสดุ 3. หน่วยงบประมาณและแผนงาน 4. หน่วยทรัพยากรบุคคล 5. หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา 6. หน่วยบริหารระบบความสะอาดอาคาร *** ปฏิบัติงานตามภาระงานในหน่วยการเงินและพัสดุ, หน่วยทรัพยากรบุคคล รวมทั้งงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
	2. นางสาววันเพ็ญ มาลาพงษ์	1. หน่วยสารบรรณและประชาสัมพันธ์ 2. หน่วยงบประมาณและแผนงาน 3. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ภาระงานที่รับผิดชอบ
	3. นางสาวกรกนกรัตน์ พัชรภาสกร	1. หน่วยทรัพยากรบุคคล 2. หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา 3. หน่วยบริหารระบบความสะอาดอาคาร 4. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
2. งานออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง	1. นายเทพฤทธิ์ นาคสวัสดิ์	ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างานออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานในหน่วยย่อย ดังนี้ 1. หน่วยวิศวกรรมโยธา 2. หน่วยวิศวกรรมไฟฟ้า 3. หน่วยสถาปัตยกรรม 4. หน่วยควบคุมงานและประมาณราคา **** ปฏิบัติงานตามภาระงานในหน่วยวิศวกรรมโยธา, หน่วยสถาปัตยกรรมรวม ทั้งงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
	2. นายเผดิจพงษ์ กนกชัชวาล	1. หน่วยวิศวกรรมโยธา 2. หน่วยควบคุมงานและประมาณราคา 3. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
	3. นายชูชาติ เมฆกมล	1. หน่วยสถาปัตยกรรม 2. หน่วยควบคุมงานและประมาณราคา 3. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
3. งานบริการและระบบความปลอดภัย	1. นายอภิวัฒน์ เพ็ชรสวาท	ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างานบริการและระบบความปลอดภัย มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และปฏิบัติงานตามภาระงานในหน่วยย่อย ดังนี้ 1. หน่วยรักษาความปลอดภัยและการจราจร 2. หน่วยรถไฟฟ้าและรถบริการทั่วไป 3. หน่วยสาธารณูปโภคและการซ่อมบำรุง - ไฟฟ้าและโซล่าเซลล์ - เครื่องปรับอากาศ - ประปา - ซ่อมบำรุง

หน่วยงาน	ชื่อ - สกุล	ภาระงานที่รับผิดชอบ
	3. นางสาวกรกนกรัตน์ พัชรภาสกร	1. หน่วยทรัพยากรบุคคล 2. หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา 3. หน่วยบริหารระบบความสะอาดอาคาร 4. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
2. งานออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง	1. นายเทพฤทธิ์ นาคสวัสดิ์	ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างานออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานในหน่วยย่อย ดังนี้ 1. หน่วยวิศวกรรมโยธา 2. หน่วยวิศวกรรมไฟฟ้า 3. หน่วยสถาปัตยกรรม 4. หน่วยควบคุมงานและประมาณราคา **** ปฏิบัติงานตามภาระงานในหน่วยวิศวกรรมโยธา, หน่วยสถาปัตยกรรมรวม ทั้งงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
	2. นายเผด็จพงษ์ กนกชัชวาล	1. หน่วยวิศวกรรมโยธา 2. หน่วยควบคุมงานและประมาณราคา 3. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
	3. นายชูชาติ เมฆกมล	1. หน่วยสถาปัตยกรรม 2. หน่วยควบคุมงานและประมาณราคา 3. งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
3. งานบริการและระบบความปลอดภัย	1. นายอภิวัฒน์ เพ็ชรสวาท	ปฏิบัติหน้าที่รักษาการหัวหน้างานบริการและระบบความปลอดภัย มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และปฏิบัติงานตามภาระงานในหน่วยย่อย ดังนี้ 1. หน่วยรักษาความปลอดภัยและการจราจร 2. หน่วยรถไฟฟ้าและรถบริการทั่วไป 3. หน่วยสาธารณูปโภคและการซ่อมบำรุง - ไฟฟ้าและโซล่าเซลล์ - เครื่องปรับอากาศ - ประปา - ซ่อมบำรุง

ให้ผู้มีรายชื่อตามคำสั่งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและสังคมส่วนรวม รวมถึงให้ประพฤติตนปฏิบัติตนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ว่าด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ. 2564

สั่ง ณ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2567

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนาะ กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

กลุ่มงานพัฒนากายภาพภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม
สำนักงานอธิการบดี

แบบเสนอผลงานทางวิชาการ

แบบเสนอหัวข้อมผลงานทางวิชาการ พนักงานมหาวิทยาลัย ประเภทสนับสนุนวิชาการ

แบบเสนอหัวข้อผลงานทางวิชาการ
พนักงานมหาวิทยาลัย ประเภทสนับสนุนวิชาการ

๑. ข้อมูลผู้เสนอหัวข้อผลงานทางวิชาการ

ชื่อ-นามสกุล.....

ตำแหน่ง .....

สังกัดงาน ..... คณะ/สำนัก.....

ขอเสนอหัวข้อผลงานทางวิชาการ รายละเอียดดังนี้

๑) คู่มือปฏิบัติงานหลัก

เรื่อง.....

.....

.....

๒) ❒ ผลงานเชิงวิเคราะห์ ❒ ผลงานเชิงสังเคราะห์ ❒ ผลงานวิจัย

เรื่อง.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหัวข้อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๒. การตรวจสอบข้อมูลและความเห็นของคณะกรรมการระดับหน่วยงาน

คณะกรรมการระดับหน่วยงาน ได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่าหัวข้อผลงานทางวิชาการที่เสนอ ..... (สอดคล้อง/ไม่สอดคล้อง) กับตำแหน่งและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

เห็นควร ❒ อนุมัติ

❒ ไม่อนุมัติ เนื่องจาก

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นายศักดิ์ชัย เข็มตรง
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Mr. Sakchai kemtrong
ปัจจุบันตำแหน่ง	นักวิชาการเกษตร (ปฏิบัติการ)
หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้	กลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	ปริญญาตรี สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.๒๕๕๔ – ๒๕๕๘	ผู้ช่วยปฏิบัติการห้องทดลอง สังกัดคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
พ.ศ.๒๕๘ – ปัจจุบัน	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ สังกัดกลุ่มงานพัฒนากายภาพ ภูมิสถาปัตย์และ สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

